D66 STATUTEN EN HUISHOUDELIJK REGLEMENT

POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN 66

MEI 2012

Artikel 1 De vereniging
Artikel 2 Doelstelling en middelen 5
Artikel 3 Huishoudelijk Reglement 5
Artikel 4 Uitgangspunten voor het huishoudelijk reglement 5
Artikel 5 Lidmaatschap 5
Artikel 6 Einde lidmaatschap 6
Artikel 7 Onverenigbaarheden 6
Artikel 8 Uitgangspunten van de partijorganisatie 6
Artikel 9 Vertegenwoordiging in rechte 7
Artikel 10 De ledenvergadering 7
Artikel 11 De commissies van de ledenvergadering 7
Artikel 12 De landelijke Besluitvormingscommissie 7
Artikel 13 De verkiezingscommissie7
Artikel 14 Het bestuur 8
Artikel 15 Taken en bevoegdheden bestuur 8
Artikel 16 Bijzondere taken Landelijk Bestuur 8
Artikel 17 Verenigingsjaar 8
Artikel 18 Geldmiddelen 8
Artikel 19 De financiële commissie 8
Artikel 20 Kandidaatstelling en interne verkiezingen 8
Artikel 21 De Bestuurdersvereniging 9
Artikel 22 Beroep op het Geschillencollege 9
Artikel 23 Wijziging van de statuten 9
Artikel 24 Ontbinding van de partij 9
Artikel 25 Quorum bij wijziging van de statuten of ontbinding van de partij 9

HUISHOUDELIJK REGLEMENT 10

HOOFDSTUK 1 – INLEIDENDE BEPALINGEN EN BESLUITVORMING 10
Artikel 1.1 Begrippen en definities 10
Artikel 1.2 Besluitvorming 11
Artikel 1.3 Berichtenverkeer 11
Artikel 1.4 Referendum 11
Artikel 1.5 Ledenraadpleging 12
Artikel 1.6 Methode voor het verkiezen van personen 12

HOOFDSTUK 2 – LEDEN EN DONATEURS 13
Artikel 2.1 Aanvang lidmaatschap 13
Artikel 2.2 Contributie 13
Artikel 2.3 Contributiebetaling 13
Artikel 2.4 Besluit tot niet-toelating 14
Artikel 2.5 Lidmaatschapsrechten 14
Artikel 2.6 Donateurs 14
Artikel 2.7 Dispensatie 14
Artikel 2.8 Passief kiesrecht en aanmelding als kandidaat 14
Artikel 2.9 Lidmaatschap van besturen, commissies en het Geschillencollege 16

HOOFDSTUK 3 – DECENTRALE ORGANISATIENIVEAUS 16
Artikel 3.1 De afdeling 16
Artikel 3.2 De deelafdeling 17
Artikel 3.3 De regio 17
Artikel 3.4 Taken en bevoegdheden landelijke partijorganen ten aanzien van het decentraal niveau 17
Artikel 3.5 Gemeentelijke en provinciale verkiezingen 18
Artikel 3.6 Het thema-afdeling 19
Artikel 3.7 De associatieovereenkomst 19

HOOFDSTUK 4 – DE LANDELIJKE LEDENVERGADERING (HET CONGRES) 19
Artikel 4.1 Samenstelling, taken en bevoegdheden van het congres 19
Artikel 4.2 Benoeming leden commissies en geschillencollege 20
Artikel 4.3 Bijeenroepen congres door Landelijk Bestuur 20
Artikel 4.4 Bijeenroepen congres op verzoek20
Artikel 4.5 De landelijke Besluitvormingscommissie 20
Artikel 4.6 Voorbereiding van het congres 21
Artikel 4.7 Aankondiging en agenda van het congres 21
Artikel 4.8 Congresvoorstellen 21
Artikel 4.9 Moties en amendementen 21

Artikel 4.10 Bevoegdheden van de Besluitvormingscommissie ten aanzien van moties en amendementen 22
Artikel 4.11 Publicatie moties en amendementen 22
Artikel 4.12 Actuele politieke moties 22
Artikel 4.13 De congresvoorzitters 23
Artikel 4.14 Stemmingen op het congres 23
Artikel 4.15 De notulen van het congres 23
Artikel 4.16 De te behandelen teksten 23
Artikel 4.17 De wijze van behandeling 23
Artikel 4.18 Voorstellen van orde 24

HOOFDSTUK 5 – HET LANDELIJK BESTUUR 24
Artikel 5.1 Samenstelling van het Landelijk Bestuur 24
Artikel 5.2 Taken van het Landelijk Bestuur 25
Artikel 5.3 Bevoegdheden van het Landelijk Bestuur 25
Artikel 5.4 Ondersteuning partijorganen 25
Artikel 5.5 Partijpublicaties 26
Artikel 5.6 Internet 26
Artikel 5.7 Begroting, contributieregeling, bijdrageregeling en afdrachtenregeling 26
Artikel 5.8 Financiële verantwoording 26
Artikel 5.9 Uitbetaling bijdragen aan regio's en afdelingen 26
Artikel 5.10 De landelijke financiële commissie 26
Artikel 5.11 Bevoegdheden van de landelijke financiële commissie 27

HOOFDSTUK 6 – HET POLITIEK PROGRAMMA 27
Artikel 6.1 Het politieke programma 27
Artikel 6.2 De landelijke programmacommissie 27
Artikel 6.3 Taken van de landelijke programmacommissie 27
Artikel 6.4 Verkiezingsprogramma voor de Staten-Generaal 27
Artikel 6.5 Verkiezingsprogramma voor het Europees Parlement 28

HOOFDSTUK 7 – VERKIEZING VAN KANDIDATEN VOOR VERTEGENWOORDIGENDE LICHAMEN 28
Artikel 7.1 Verantwoordelijkheden Landelijke Verkiezingscommissie 28
Artikel 7.2 De Landelijke Verkiezingscommissie 28
Artikel 7.3 Bevoegdheden van de Landelijke Verkiezingscommissie 28
Artikel 7.4 Beslissingen inzake tot deelname aan verkiezingen 28
Artikel 7.5 Stemadvies
Artikel 7.6 Profiel lijsttrekker en kandidaten 29
Artikel 7.7 Verkiezing van de lijsttrekker door het congres 29
Artikel 7.8 Aanmelding overige kandidaten 29
Artikel 7.9 Informatieplicht landelijke verkiezingscommissie 29
Artikel 7.10 Voorwaarden bij kandidaatstelling en onverkiesbare plaatsen 30
Artikel 7.11 Voorkeursacties 30
Artikel 7.12 Verkiezing overige kandidaten door poststemming 30
Artikel 7.13 De kandidatenlijst 30
Artikel 7.14 Schrappen van kandidaten van de kandidatenlijst 30
Artikel 7.15 Tussentijdse of vervroegde verkiezingen

HOOFDSTUK 8 – DE BESTUURDERSVERENIGING 31
Artikel 9.1 De leden van de bestuurdersvereniging 31
Artikel 9.2 Het bestuur van de bestuurdersvereniging 31

HOOFDSTUK 9 – BEROEP OP HET GESCHILLENCOLLEGE 31
Artikel 9.1 Het instellen van beroep 31
Artikel 9.2 Beroeps- en uitspraaktermijn 32
Artikel 9.3 Het vooronderzoek 32
Artikel 9.4 De leden van de behandelende kamer 32
Artikel 9.5 Zorgvuldige behandeling 32
Artikel 9.6 De uitspraaktermijn 32
Artikel 9.7 De uitspraak en het beroep tegen de uitspraak 32
Artikel 9.8 De mededeling van de uitspraak 33
Artikel 9.9 Rechtskracht
Artikel 9.10 Publicatie op de website 33

HOOFDSTUK 10 – OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN 33
Artikel 10.1 Publicatie van statuten en reglementen op de website 33
Artikel 10.2 Inwerkingtreding en aanpassing door Besluitvormingscommissie 33

STATUTEN
POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN 66

Gevestigd te 's Gravenhage zoals laatstelijk vastgesteld tijdens het 95e congres van D66 gehouden op 21 april 2012.

Artikel 1 De vereniging
De vereniging draagt de naam: POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN 66, hierna aan te duiden als de partij. De naam kan worden afgekort als "Democraten 66", "D66" en "De Democraten". Zij is gevestigd te 's Gravenhage. De vereniging is opgericht op veertien oktober negentienhonderd zesenzestig en is opnieuw aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 2 Doelstelling en middelen
1. De partij stelt zich als sociaal-liberale partij ten doel een politiek te bedrijven waarin zij de mens centraal stelt: vrij, betrokken, gelijkwaardig en mondig en streeft naar een democratische, duurzame en open samenleving. Deze uitgangspunten worden nader omschreven in een door het congres vastgesteld programma houdende de Uitgangspunten. In het bijzonder streeft de partij naar radicale democratisering van de samenleving en het politieke bestel. De in deze doelstelling vervatte grondgedachte wordt nader uitgewerkt in het politiek programma, dat ten grondslag ligt aan alle activiteiten van de partij en zijn fracties in de vertegenwoordigende lichamen.
2. De partij streeft dit doel na door alle geëigende en wettige middelen die aan het doel bevorderlijk zijn, in het bijzonder door:
   a) het verder ontwikkelen, verdiepen en verbreden van de Uitgangspunten en het vergroten van hun invloed op onder ander de internationale, Europese, landelijke, provinciale en gemeentelijke politiek;
   b) het bevorderen van verkiezing van partijleden in de vertegenwoordigende lichamen;
   c) het voeren van politieke actie;
   d) het lidmaatschap van een verwante Europese politieke partij.

Artikel 3 Huishoudelijk Reglement
1. De landelijke ledenvergadering (het "congres") stelt het huishoudelijk reglement vast, dat gewijzigd kan worden door een besluit van het congres, genomen met een gewone meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen.
2. Het huishoudelijk reglement mag niet in strijd zijn met de statuten. Bevoegdheden, die de statuten verlenen, worden nader uitgewerkt in het huishoudelijk reglement. Slechts die reglementen, die bij of krachtens deze statuten dan wel bij of krachtens het huishoudelijk reglement kunnen worden vastgesteld door enig partij-orgaan, behoren tot de reglementen van de partij en hebben als zodanig rechtskracht binnen de partij.
3. In gevallen waarin de statuten en het huishoudelijk reglement niet voorzien, en in spoedeisende onvoorziene gevallen beslist het landelijk bestuur, onverminderd zijn verantwoordelijkheid tegenover het congres.

Artikel 4 Uitgangspunten voor het huishoudelijk reglement
Het huishoudelijk reglement bevat regels omtrent de organisatie van de partij, met als uitgangspunten:
   a) open kandidaatstelling, directe verkiezing van personen in partijfuncties, beperkte herkiesbaarheid in de-zelfde partijfunctie en beperkte mogelijkheid om gelijktijdig meer dan één partijfunctie te bekleden;
   b) openbaarheid van vergaderingen en vergaderstukken; in het huishoudelijk reglement kan worden geregeld onder welke omstandigheden vergaderingen besloten kunnen zijn en wanneer bestuursstukken niet of beperkt openbaar zijn; alle overige vergaderingen kunnen niet besloten worden verklaard;
   c) dat alle ter vergadering aanwezige stemgerechtigde leden slechts één stem mogen uitbrengen en dat geen stem mag worden uitgebracht bij volmacht;
   d) vaststelling van kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende organen via directe en geheime verkiezingen door alle ter zake stemgerechtigde leden;
   e) dat besluiten, tenzij anders wordt vermeld, worden genomen met gewone meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen;
   f) dat bepaalde besluiten aan een referendum zullen worden onderworpen.

Artikel 5 Lidmaatschap
1. Natuurlijke personen die redelijkerwijs geacht kunnen worden in te stemmen met de uitgangspunten van de partij, kunnen lid van de partij worden. Zowel natuurlijke personen als rechtspersonen kunnen donateur worden van de partij.
2. De partij kent gewone leden en donateurs. De inhoud van deze begrippen en de daaraan verbonden rechten worden nader uitgewerkt bij of krachtens het huishoudelijk reglement.
3. Het Landelijk Bestuur beslist over toelating als lid. Nadere regels hieromtrent worden gesteld bij of krachtens het huishoudelijk reglement. Een besluit tot niet-toelating kan slechts worden genomen op gronden, ontleend aan deze statuten.
4. Door of namens het bestuur worden geen mededelingen gedaan omtrent het lidmaatschap van de partij aan andere dan de bevoegde partijorganen.

Artikel 6 Einde lidmaatschap

1. Het lidmaatschap eindigt door:
   a. overlijden van het lid;
   b. opzegging door het lid, welke schriftelijk dient te geschieden bij het Landelijk Bestuur van de partij, uiterlijk op de maand voorafgaand aan de opgegeven datum.;
   c. opzegging door de partij, welke schriftelijk dient te geschieden door het Landelijk Bestuur van de partij; deze kan geschieden wanneer een lid heeft opgehouden te voldoen aan de eisen voor het lidmaatschap bij de statuten gesteld, wanneer hij zijn financiële verplichtingen gedurende een in het huishoudelijk reglement bepaalde termijn niet nakomt, alsook wanneer redelijkerwijs van de partij niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren;
   d. ontzetting, welke schriftelijk dient te geschieden door het Landelijk Bestuur; deze kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten der partij handelt of de partij op onredelijke wijze benadeelt.
2. Van een besluit tot opzegging van het lidmaatschap door de partij op grond dat redelijkerwijs van de partij niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren en van een besluit tot ontzetting uit het lidmaatschap staat de betrokkene binnen vier weken na de ontvangst van de kennisgeving van het besluit beroep open bij het Geschillencollege. Hij wordt daartoe ten spoedigste schriftelijk van het besluit met opgave van redenen in kennis gesteld. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst.
3. Opzegging door het lid ontslaat hem niet van de verplichting tot betaling van de contributie over het lopende jaar.
4. Beëindiging van het lidmaatschap op grond van het bepaalde in lid 1. sub c. of d. gaat in op de datum van het verstrijken van de beroepstermijn tegen het besluit dan wel indien beroep is ingesteld op de datum van de uitspraak.
5. Beëindiging van het lidmaatschap op grond van het bepaalde in lid 1. sub c. of d. ontslaat het lid niet van de verplichting tot betaling van de contributie over het lopende jaar.

Artikel 7 Onverenigbaarheden

1. Het lidmaatschap van de partij is onverenigbaar met:

a) de kandidaatstelling voor enige andere politieke partij of groepering voor een vertegenwoordigend orgaan indien de partij vertegenwoordigd is of deelneemt aan de verkiezingen voor dat vertegenwoordigend orgaan

b) de vertegenwoordiging van enige andere politieke partij of groepering in een vertegenwoordigend orgaan, indien de partij vertegenwoordigd is in dat vertegenwoordigend orgaan.

2. Het kandidaat zijn voor en vertegenwoordigen van de partij in enig vertegenwoordigend orgaan is onverenigbaar met het lidmaatschap van enige andere landelijke politieke partij dan wel van enige politieke partij of groepering, specifiek voor dat vertegenwoordigend orgaan.
3. Het kandidaat zijn voor en het lidmaatschap van enig bestuursorgaan binnen de partij is onverenigbaar met het lidmaatschap van enige andere landelijke politieke partij dan wel van enige politieke partij of groepering, specifiek voor het vertegenwoordigend orgaan op overeenkomstig niveau.
4. Het lidmaatschap van het Europees Parlement, de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, provinciale staten, openbare lichamen, gemeenteraden en stadsdeel/deelgemeenteraden, dan wel elke andere direct gekozen vertegenwoordigende functie namens de partij is onderling onverenigbaar.
5. Het lidmaatschap van een vertegenwoordigend lichaam is onverenigbaar met het lidmaatschap van het bestuur op overeenkomstig niveau.
6. Indien een lid tevens lid is van een gemeentelijke politieke partij of groepering terwijl de partij in de raad van die gemeente is vertegenwoordigd of aan de verkiezingen voor die raad beoogt deel te nemen, zijn de lidmaatschapsrechten op het betreffende afdelingsniveau opgeschort. Deze bepaling is van overeenkomstige toepassing op deelgemeenteraden met betrekking tot het deelafdelingsniveau.
7. Het lidmaatschap van de verkiezingscommissie is op overeenkomstig niveau onverenigbaar met het kandidaat zijn voor een vertegenwoordigend lichaam en het lidmaatschap van een stemadviescommissie op hetzelfde niveau. Het kandidaat zijn schorst het lidmaatschap van de commissie op tot het moment van vaststelling van de uitslag van de verkiezing. Op landelijk niveau is het lidmaatschap van de verkiezingscommissie onverenigbaar met het lidmaatschap van het bestuur.

Artikel 8 Uitgangspunten van de partijorganisatie

1. De partijorganisatie kent drie algemene niveaus:
   a.) het landelijke niveau;
   b.) het regionale niveau;
   c.) het afdelingsniveau.
2. Een afdeling kan besluiten (een) deelafdeling(en) in te stellen. Het huishoudelijk reglement regelt de voorwaarden waaronder dat kan gebeuren. Leden kunnen overgaan tot de vorming van een al dan niet thema-afdeling. Bij of krachtens het huishoudelijk reglement worden nadere regels gesteld. Op ieder organisatieniveau bestaan tenminste twee algemene organen, te weten:
   a) de ledenvergadering als het hoogste orgaan voor het betreffende organisatieniveau;
   b) het bestuur, dat rechtstreeks door de bij dat organisatieniveau behorende leden wordt gekozen.

3. Het congres, de ledenvergadering op landelijk niveau, is het hoogste orgaan voor de partij als geheel, het Landelijk Bestuur is het hoogste bestuursorgaan voor de partij als geheel.
4. De partij kent als bijzonder orgaan het geschillencollege.
5. Bij of krachtens het huishoudelijk reglement wordt de nadere inrichting van elk organisatieniveau geregeld, waarbij:
   c) Het Landelijk Bestuur een het gehele land dekkende indeling in regio's vaststelt op basis van in het huishoudelijk reglement vastgelegde criteria ten behoeve van het bestuurlijke middenniveau;
   d) ieder regiobestuur een het gehele gebied dekkende indeling in afdelingen vaststelt op basis van in het huishoudelijk reglement vastgelegde criteria ten behoeve van het bestuurlijke basisniveau;
   e) ieder afdelingsbestuur de bevoegdheid heeft een het gehele gebied dekkende indeling in deelafdelingen vast te stellen op basis van in het huishoudelijk reglement vastgelegde criteria.
6. Partijfuncties zijn alle functies binnen de in dit artikel genoemde algemene en bijzondere organen, alsmede binnen alle overige bij of krachtens deze statuten dan wel het huishoudelijk reglement ingestelde organen, met uitzondering van de ledenvergaderingen.
7. De maximale zittingstermijn in enig bestuur of orgaan van de ledenvergadering is 6 jaar ongeacht de functie.

Artikel 9 Vertegenwoordiging in rechte

1. De vereniging wordt vertegenwoordigd, behalve door alle bestuursleden tezamen, door twee bestuurders tezamen, waaronder de voorzitter, met dien verstande dat het Landelijk Bestuur de penningmeester kan machtigen betalingsopdrachten namens de partij te ondertekenen. Waar het betreft het tekenen van de machtiging om kandidatenlijsten onder de naam van de partij aan verkiezingen te laten deelnemen, is de voorzitter bevoegd. De voorzitter kan deze bevoegdheid mandateren aan het hoofd van het Landelijk Bureau.
2. Geen enkel bij of krachtens deze statuten of het huishoudelijk reglement in te stellen orgaan heeft zelfstandige rechtspersoonlijkheid, tenzij dit nadrukkelijk in deze statuten is vermeld.

Artikel 10 De ledenvergadering

1. De ledenvergadering op elk niveau komt zo vaak bijeen als bij of krachtens in het huishoudelijk reglement is geregeld, doch tenminste eens per jaar. Aan haar komen alle bevoegdheden toe die niet door de wet of de statuten aan andere organen zijn opgedragen. De ledenvergadering kan slechts besluiten nemen over onderwerpen, waarbij in de tevoren aan alle leden toegezonden agenda is opgenomen dat besluitvorming zal plaatsvinden.
2. Het bestuur roept de ledenvergadering regelmatig bijeen, doch in elk geval indien tenminste vijf percent van de stemgerechtigde leden, of op landelijk niveau, indien zulks minder is, tenminste zevenhonderdvijftig stemgerechtigde leden daarom verzoekt. Bij of krachtens het huishoudelijk reglement worden nadere regels gesteld omtrent bijeenroeping, aankondiging, agenda, leiding van de vergadering en de wijze waarop besluiten worden genomen, met dien verstande dat bijeenroeping in ieder geval geschiedt door schriftelijke kennisgeving aan de leden.
3. Indien er naar het oordeel van het Landelijk Bestuur een onwerkbare situatie is ontstaan op regionaal of afdelingsniveau, is het Landelijk Bestuur bevoegd op desbetreffend niveau een ledenvergadering bijeen te roepen.

Artikel 11 De commissies van de ledenvergadering

Voorzover niet tredend in de bevoegdheden van de algemene en bijzondere organen genoemd in artikel 8, kan de ledenvergadering op elk niveau commissies dan wel advies- en/of overlegraden instellen ter uitvoering van de door deze ledenvergadering nader omschreven opdrachten. Iedere ledenvergadering stelt in elk geval al dan niet permanent een financiële commissie en een verkiezingscommissie in. Samenstelling, bevoegdheden en verplichtingen van de commissies van de ledenvergadering en raden van de ledenvergadering worden geregeld bij of krachtens het huishoudelijk reglement dan wel in het instellingsbesluit. Ten aanzien van de duur van het lidmaatschap van deze organen kan niet worden geregeld dat deze de termijn van drie jaren overschrijdt, met uitzondering van de mogelijkheid van de eenmalige aansluitende herverkiezing.

Artikel 12 De landelijke Besluitvormingscommissie

1. De landelijke Besluitvormingscommissie bereidt de besluitvorming voor het congres voor, bewaakt daarbij de overeenstemming met de statuten en het huishoudelijk reglement. De Besluitvormingscommissie beslist ter vergadering, indien wordt gestemd over een niet schriftelijk vastgesteld voorstel, over de formulering daarvan. De Besluitvormingscommissie stelt de notulen van het congres of de uitkomst van het referendum vast.
2. De landelijke Besluitvormingscommissie is belast met de bewaking van de statuten en het huishoudelijk reglement voor de gehele partij.

Artikel 13 De verkiezingscommissie

1. Een verkiezingscommissie is belast met de organisatie van de verkiezing van leden van besturen en commissies en vertegenwoordigers.
2. De verkiezingscommissie beslist bindend omtrent de uitslag van verkiezingen voor leden van besturen en commissies en vertegenwoordigers, die tijdens ledenvergaderingen worden gehouden.

3. Op afdelingsniveau kan het bestuur worden aangewezen als verkiezingscommissie, met dien verstande dat kandidaatstelling voor een bestuursfunctie of de (deel)gemeenteraad, het bestuurslidmaatschap van die kandidaat in die hoedanigheid opschort.
4. De Landelijke Verkiezingscommissie is belast met de bewaking van de verkiezingsprocedures voor de gehele partij.

Artikel 14 Het bestuur
1. De leden van de partij op elk niveau kiezen rechtstreeks het bestuur op dat niveau op een nader bij het huishoudelijk reglement te bepalen wijze.
2. Ontslag van de leden van het bestuur geschiedt door de ledenvergadering op een nader in het huishoudelijk reglement te bepalen wijze.
3. Het bestuur bestaat, zo mogelijk, uit een oneven aantal leden. De samenstelling en het aftreden van het bestuur geschiedt op een bij huishoudelijk reglement vast te stellen wijze.

Artikel 15 Taken bestuur
1. Het bestuur op elk niveau heeft, naast het in algemene zin leiding geven aan de partij, in elk geval de verantwoordelijkheid dat aan de ledenvergadering worden voorgelegd:
   a) voorstellen met betrekking tot de begroting;
   b) de jaarrekening;
   c) voorstellen met betrekking tot reglementen;
   d) voorstellen met betrekking tot het politiek programma.

   Het afdelings- en regiobestuur dienen de begroting en de jaarrekening eveneens voor te leggen aan het Landelijk Bestuur.
2. Bij of krachtens het huishoudelijk reglement worden nadere regels gesteld omtrent taak en omvang van elk bestuur, alsmede de wijze waarop de taak wordt uitgeoefend en hoe en wanneer omtrent de taakuitoefening verantwoording aan de leden wordt afgelegd; in ieder geval gaat de jaarlijks in te dienen begroting vergezeld van beleidsvoornemens.

Artikel 16 Bijzondere taken Landelijk Bestuur
1. Het Landelijk Bestuur is belast met de algemene leiding van de partij en met de uitvoering van de besluiten van het congres.
2. Het Landelijk Bestuur is bevoegd aanvullende reglementen vast te stellen voor huishoudelijke en politieke vergaderingen, mits deze niet in strijd zijn met de statuten en het huishoudelijk reglement.

Artikel 17 Verenigingsjaar
Het verenigings- en boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 18 Geldmiddelen
1. De geldmiddelen van de partij bestaan uit:
   a) contributies;
   b) donaties;
   c) erfstellingen, met dien verstande dat erfstellingen niet anders kunnen worden aanvaard dan onder het voorrecht van boedelbeschrijving, en legaten;
   d) schenkingen;
   e) subsidies van overheidswege;
   f) alle overige baten.
2. Het Landelijk Bestuur weigert een financiële bijdrage wanneer, naar inzicht van tenminste eenderde van de landelijk bestuursleden, daardoor de politieke onafhankelijkheid van de partij in gevaar kan worden gebracht.
3. De contributieverplichtingen worden vastgesteld door het congres op voorstel van het landelijk bestuur.

Artikel 19 De financiële commissie
1. Een financiële commissie is belast met het financiële toezicht op het bestuur.
2. De ledenvergadering verleent aan het bestuur, al of niet voorwaardelijk, décharge over het gevoerde beheer, zoals een en ander nader is geregeld in het huishoudelijk reglement; de ledenvergadering gaat hiertoe niet eerder over dan nadat de financiële commissie, aan wie het financiële toezicht op het bestuur is opgedragen, daarover heeft gerapporteerd.
3. De landelijke financiële commissie kan richtlijnen uitvaardigen ten behoeve van de financieel toezichthoudende taak voor de gehele partij.

Artikel 20 Kandidaatstelling en interne verkiezingen
1. Het lidmaatschap van de partij is vereist om kandidaat te staan voor en de partij te vertegenwoordigen in enig vertegenwoordigend orgaan, en is tevens vereist om kandidaat te staan voor en lid te zijn van enig bestuursorgaan binnen de partij.
2. Leden, die voor enige partijfunctie binnen de partij of namens de partij voor een lidmaatschap van enig vertegenwoordigend lichaam in aanmerking wensen te komen, moeten een door het Landelijk Bestuur

opgestelde verklaring ondertekenen, waaruit blijkt dat zij niet betrokken zijn geweest bij handelingen, uitingen of voorvallen, waaruit een fascistische of racistische gezindheid blijkt.

3. Van kandidaten voor vertegenwoordigende functies kan verwacht worden dat zij verklaren bereid te zijn een van toepassing zijnde afdrachtregeling toe te passen en bereid te zijn toepassing te geven aan een bij of krachtens het huishoudelijk reglement voorziene voorkeursstemregeling.
4. Overige vereisten inzake lidmaatschapstermijnen bij kandidaatstellingen worden geregeld in het huishoudelijk reglement.

Artikel 21 De Bestuurdersvereniging

1. De Bestuurdersvereniging is een sectie van de partij.
2. Lid van de Bestuurdersvereniging zijn de leden van D66 die politiek vertegenwoordiger of bestuurder zijn of zijn geweest.
3. Het huishoudelijk reglement regelt de nadere organisatie van de Bestuurdersvereniging.

Artikel 22 Beroep op het Geschillencollege

Tegen beslissingen van of namens partijorganen, anders dan het congres, die de rechtspositie van een lid of een ander partijorgaan raken, staat voor leden en partijorganen beroep open bij het Geschillencollege. Onder lid wordt mede verstaan de kandidaat die niet voldoet aan de lidmaatschapstermijnen zoals nader beschreven in het huishoudelijk reglement alsmede degene die niet als lid is toegelaten. Met een beslissing wordt gelijkgesteld de al dan niet uitdrukkelijke weigering een beslissing te nemen. Bij of krachtens het huishoudelijk reglement worden nadere regels gesteld, waarin ook de beslechting van andere geschillen aan het Geschillencollege kan worden opgedragen.

Artikel 23 Wijziging van de statuten

1. Wijziging van deze statuten is mogelijk door een besluit van het congres waarin tenminste vierhonderdvijftig stemgerechtigde leden of, indien zulks minder is, drie percent van de stemgerechtigde leden bijeen is, genomen met gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Voor een wijziging van artikel 24, eerste lid, is een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen noodzakelijk.
2. Een wijziging treedt niet eerder in werking nadat een notariële akte is opgemaakt en de wijziging is ingeschreven in het handelsregister.

Artikel 24 Ontbinding van de partij

1. Een besluit tot ontbinding van de partij wordt door het congres waarin tenminste vijftig percent van de stemgerechtigde leden bijeen is, genomen met tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
2. Het ontbindingsbesluit geeft aan een eventueel liquidatiesaldo een met het doel van de partij strokende bestemming.
3. Bij ontbinding van de partij geschiedt de liquidatie door het Landelijk Bestuur.

Artikel 25 Quorum bij wijziging van de statuten of ontbinding van de partij

1. Een besluit als bedoeld in artikel 23 of artikel 24 kan alleen worden genomen indien het congres is bijeengeroepen met de mededeling dat aldaar een dergelijk besluit zal worden voorgesteld. Indien aan de quorumvereisten bij dat congres niet wordt voldaan, wordt in het geval van artikel 23 de besluitvorming verdaagd naar een eerstvolgend congres en in het geval van artikel 24 op een termijn van dertig dagen een nieuw congres uitgeschreven met dezelfde agenda, waarbij aan de stemgerechtigde leden wordt gemeld dat het vereiste quorum dan niet aanwezig behoeft te zijn voor het nemen van rechtsgeldige beslissingen.
2. De termijn voor bijeenroeping tot een zodanig congres bedraagt tenminste dertig dagen, onder bijvoeging van het betreffende voorstel.
3. De letterlijke tekst van een voorstel tot wijziging van statuten of huishoudelijk reglement of tot ontbinding der partij wordt:
   a) tenminste veertien dagen voor het congres bij het Landelijk Bureau ter inzage gelegd en aan de regiobesturen toegezonden, dan wel op de website van de partij gepubliceerd en;
   b) op het congres beschikbaar gesteld.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT
POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN 66

Dit Huishoudelijk Reglement is gewijzigd vastgesteld tijdens het 95e congres van D66 gehouden op 21 april 2012
.

HOOFDSTUK 1 – INLEIDENDE BEPALINGEN EN BESLUITVORMING

Artikel 1.1 Begrippen en definities

1. Dit en geen ander reglement kan worden aangehaald als “het huishoudelijk reglement” van de partij. Tenzij in dit reglement uitdrukkelijk wordt verwezen naar artikelen uit de statuten, hebben de verwijzingen betrekking op het huishoudelijk reglement.
2. In dit reglement wordt verstaan onder de statuten de Statuten van de Politieke Partij Democraten 66.
3. In dit reglement wordt verstaan onder partij, de Politieke Partij Democraten 66 als bedoeld in artikel 1 van de statuten.
4. In dit reglement worden de begrippen gehanteerd in de betekenis van de statuten en wordt vervolgens verstaan onder:
   a) **amendement:** een voorstel tot wijziging van, schrapping van (een deel van), toevoeging aan dan wel in het in z’n geheel vervangen van een voorgelegde tekst;
   b) **congresleiding**: de gezamenlijke voorzitters van het betreffende congres;
   c) **décharge**: de ontheffing van een penningmeester van de aansprakelijkheid voor het financiële beheer, nadat betrokkene daaromtrent verantwoording heeft afgelegd;
   d) **fungerend voorzitter**: diegene die de feitelijke leiding van een vergadering heeft;
   e) **gemeentelijke verkiezingen**: verkiezingen voor een (deel-)gemeenteraad;
   f) **gewoon lid**: het lid van de partij;
   g) **kandidaat**: lid dat zich heeft aangemeld voor een vacature in bestuur of commissie binnen de partij danwel voor een vertegenwoordigende functie namens de partij, die door de verkiezingscommissie is geaccepteerd of reeds door de leden als kandidaat is gekozen;
   h) **landelijke verkiezingen**: verkiezingen voor beide kamers der Staten-Generaal en het Europees Parlement;
   i) **motie:** een voorstel tot het doen van een algemene uitspraak, ofwel een verzoek of een opdracht tot een bepaalde handeling en heeft geen gevolgen voor de formulering van de alsdan ter besluitvorming voorgelegde voorstellen;
   j) **actuele politieke motie:** een politieke motie betreffende een zaak, waarbij zich tussen 2 dagen voor sluiting van de gewone politieke moties en dag van indiening van de actuele politieke moties, zoals bepaald in het congresreglement, een politiek feit heeft voorgedaan en waarbij de behandeling van de motie niet kan wachten tot het volgende congres.
   k) **overeenkomstig bestuur**: het bestuur als bedoeld in artikel 8, tweede lid, sub b van de statuten;
   l) **ondersteuningsverklaring**: de verklaring die een kandidaat-lijsttrekker nodig heeft bij de kandidaatstelling voor een vertegenwoordigend lichaam;
   m) **partijblad:** het partijblad als bedoeld in artikel 5.5;
   n) **partijorganen**: alle organen van de partij, die genoemd worden in artikel 9 van de statuten, dan wel door de in dit artikel genoemde organen zijn ingesteld;
   o) **poststemming**: de al dan niet digitale stemming als bedoeld in artikel 1.2 lid 5;
   p) **provinciale verkiezingen**: verkiezingen voor provinciale staten of andere regionale volksvertegenwoordigingen;
   q) **landelijke programmacommissie**: de programmacommissie als bedoeld in artikel artikel 6.2, tweede lid;
   r) **resolutie:** (een voorstel tot het nemen van) een besluit, waarin de hoofdlijnen van een politiek programmatisch standpunt zijn vervat;
   s) **landelijk bureau**: de uitvoeringsorganisatie van het Landelijk Bestuur zoals bedoeld in artikel 5.1.5 van het huishoudelijk reglement;
   t) **voordracht**: niet bindende aanbeveling aan het tot verkiezing of benoeming bevoegde orgaan door het daartoe aangewezen orgaan welke minimaal één kandidaat vermeldt en meer dan het aantal te verkiezen of benoemen kandidaten mag vermelden;
   u) **voorkeursactie:** een schriftelijke actie ten gunste van één of meer kandidaten voor een bestuursfunctie dan wel een vertegenwoordigende functie namens de partij, waarbij voor verzending gegevens uit het ledenbestand noodzakelijk is;
   v) **website:** de website van de partij als bedoeld in artikel 5.6, dan wel de website van het overeenkomstig organisatieniveau.
5. In dit reglement betekenen de volgende begrippen:
   a) **goedkeuren** respectievelijk niet goedkeuren: het zonder aanbrengen van wijzigingen in zijn geheel aanvaarden respectievelijk verwerpen van voorstellen;
   b) **in overeenstemming met**: dat partijorganen, dan wel partijfunctionarissen inzake de uitoefening van hun taken of bevoegdheden niet eerder kunnen handelen dan nadat daartoe toestemming is verkregen van de met name genoemde andere partijorganen of partijfunctionarissen, zonder dat daarbij deze

laatsten aan één van de betrokken ander(en) iets kunnen opleggen, doch wèl een veto kan uitspreken;

c) **in overleg met**: de partijorganen, dan wel partijfunctionarissen, elk een eigen bevoegdheid of taak hebben, die ze echter niet anders kan uitoefenen dan dat daarover, met behoud van ieders eigen verantwoordelijkheid, afstemming in termen van taakverdeling en coördinatie met de ander(en) is geschied;

d) **na overleg met**: dat partijorganen, dan wel partijfunctionarissen, andere organen of functionarissen dienen te horen doch onder volledig behoud van eigen bevoegdheden beslissingen nemen, doch daarbij verplicht zijn de standpunten van die ander(en) in overweging te nemen en daar gemotiveerd op te reageren;

e) **vaststellen**: dat de ledenvergadering wijzigingen kan aanbrengen (recht van amendement) in voorstellen.

Artikel 1.2 Besluitvorming

1. Besluiten worden genomen met een gewone meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen behalve waar het gaat om besluiten over ontbinding van de partij, een afdeling of een thema-afdeling. Er wordt niet blanco gestemd.
2. Ieder stemgerechtigd lid in het desbetreffende partijorgaan mag slechts één stem uitbrengen. Stemmen kunnen niet worden uitgebracht bij volmacht.
3. Een besluit van een bestuur of een commissie van een ledenvergadering is slechts dan rechtsgeldig indien tenminste de helft van de leden van dat orgaan aan de stemming heeft deelgenomen.
4. Besluitvorming binnen een bestuur, het Geschillencollege, een commissie of een thema-afdeling kan naast op de in dit reglement voorgeschreven wijze ook digitaal, per post of telefonisch plaatsvinden.
5. Indien wordt overgegaan tot een poststemming worden alle stemgerechtigde leden op het overeenkomstige niveau in de gelegenheid gesteld digitaal hun stem uit te brengen. Het tot uitschrijven van een stemming bevoegde orgaan kan bepalen dat de stemming per post geschiedt.
6. Elk besluit genomen door een partijorgaan of commissie wordt desgevraagd aan leden verstrekt, tenzij het besluit in een besloten deel van een vergadering genomen is.
7. Beslissingen van besturen of commissies waartegen beroep openstaat dienen gemotiveerd te zijn. Beroepstermijnen vangen aan met de bekendmaking.

Artikel 1.3 Berichtenverkeer

1. Correspondentie aan een partijorgaan kan geschieden per post, fax of e-mail gericht aan het door of namens dit orgaan aangegeven adres van dat orgaan.
2. Het uitbrengen van een stem in een digitale ledenraadpleging kan uitsluitend elektronisch plaatsvinden tenzij het bestuur een andere wijze van uitbrenging heeft vastgesteld.
3. Ten aanzien van berichten die voor een bepaald tijdstip moeten worden gegeven, geldt dat het bericht voor sluiting van de termijn op het ontvangstadres moet zijn ontvangen. De ontvangstadministratie van het partijorgaan is bindend, tenzij de verzender een eerdere ontvangst kan aantonen.
4. Termijnen langer dan zeven dagen en tegelijkertijd korter dan vier weken die eindigen op een zaterdag of zondag of op een op grond van de Algemene Termijnenwet erkende algemene feestdag worden verlengd tot de eerstvolgende werkdag.
5. Publicatie, bekendmaking en toezending van voorstellen en mededelingen door besturen en commissies kan geschieden via post, fax, e-mail, via het publiceren in het partijblad of via het plaatsen op de website van het betreffende orgaan. Van plaatsing op de website wordt mededeling gedaan per e-mail aan alle leden die hun e-mailadres bij het Landelijk Bureau hebben laten registreren. Indien publicatie, bekendmaking en toezending niet geschieden per post, worden de desbetreffende voorstellen op aanvraag tegen kostprijs aan een lid toegestuurd.

Artikel 1.4 Referendum

1. Nadat een ledenvergadering een besluit heeft genomen kan deze ledenvergadering alsmede het verantwoordelijk bestuur eigener beweging binnen zes weken nadat het besluit is genomen een referendum uitschrijven. Het in een referendum voor te leggen besluit kan geen betrekking hebben op wijzigingen van de statuten, huishoudelijk reglement, de begroting of personen.
2. Voorts wordt ten aanzien van de in het eerste lid genoemde besluiten een referendum uitgeschreven op een uiterlijk vier weken nadat het besluit is genomen bij het bestuur ingediend verzoek gedaan en ondertekend door:
   a) de fractie in het vertegenwoordigend lichaam op het overeenstemmende organisatieniveau;
   b) tenminste drie procent van de stemgerechtigde leden, of indien zulks meer is, vijftien stemgerechtigde leden, op het overeenstemmende organisatieniveau.

   Artikel 4.4, tweede lid, en de overeenstemmende bepalingen uit het afdelings- en modelreglement zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Indien op het tijdstip als bedoeld het tweede lid het quorum als bedoeld in sub b niet gehaald is, krijgen de indieners van een desondanks ingediend verzoek dat is ondertekend door tenminste één procent van de stemgerechtigde leden, een aanvullende termijn van twee weken om het quorum te halen en het verzoek opnieuw in te dienen.
4. Het referendum vindt plaats door middel van een poststemming.

5. Hiertoe zendt de Besluitvormingscommissie aan alle stemgerechtigde leden het door de ledenvergadering genomen besluit, de vraagstelling “stemt u in met het bijgevoegde besluit”, het advies van het bestuur alsmede een stembiljet.
6. In een zitting binnen 24 uur na sluiting van de poststemming bepaalt de Besluitvormingscommissie de uitslag van het referendum. Van deze zitting wordt proces-verbaal opgemaakt. De landelijke Besluitvormingscommissie stelt het model van het proces-verbaal vast. Bij het bepalen van de uitslag worden slechts die stembiljetten in aanmerking genomen die voor sluiting van de poststemming zijn ontvangen.
7. Het referendum is slechts geldig indien tenminste tien procent van de stemgerechtigde leden of, indien zulks meer is een aantal leden dat overeenstemt met het aantal leden dat de desbetreffende ledenvergadering heeft bijgewoond, een stembiljet heeft ingezonden.
8. Het resultaat van het referendum is bindend. Hangende de uitslag van het referendum is de uitvoering van het besluit geschorst. Indien het besluit door het referendum wordt verworpen, dan heeft het besluit geen rechtskracht. Wordt het bevestigd, dan werkt het besluit vanaf moment dat de ledenvergadering het besluit nam.
9. De ledenvergadering en het verantwoordelijk bestuur kunnen eigener beweging besluiten ten aanzien van een conceptbesluit inhoudende een politieke stellingname een referendum uit te schrijven. Voorts wordt ten aanzien van een door de aanvragers geformuleerd conceptbesluit inhoudende een politieke stellingname een referendum uitgeschreven op een bij het bestuur ingediend verzoek gedaan en ondertekend door:
   a) de fractie in het vertegenwoordigende lichaam op het overeenkomstige organisatieniveau;
   b) tenminste drie procent van de stemgerechtigde leden, of indien zulks meer is, vijftien stemgerechtigde leden, op het overeenstemmende organisatieniveau.
10. Het tweede lid, tweede zin, vierde, vijfde en zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing. Voor de geldigheid van een in dit lid bedoeld referendum geldt geen quorum. Een in een referendum aangenomen besluit geldt als een besluit van de ledenvergadering.

Artikel 1.5 Ledenraadpleging

Ieder bestuur is bevoegd over te gaan tot de invoering van de ledenraadpleging. Indien het daartoe overgaat stelt het bestuur een regeling vast, waarin regelingen worden getroffen voor:

a) de vereisten waaraan een verzoek om een ledenraadpleging moet voldoen;
b) het quorum voor de geldigheid van de uitslag;
c) de onderwerpen waarover een ledenraadpleging mogelijk is;
d) de wijze waarop de vraagstelling wordt vastgesteld;
e) de wijze waarop de informatievoorziening omtrent de ledenraadpleging plaatsvindt;
f) de wijze waarop de poststemming, zo nodig in afwijking van artikel 1.2, vijfde lid, wordt ingericht, waarbij bepaald kan worden dat de stemming digitaal geschiedt.

Artikel 1.6 Methode voor het verkiezen van personen

1) Het tweede tot en met zevende lid is van toepassing op het verkiezen van personen ter vervulling van plaatsen op kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende lichamen en voor de vervulling van meerdere gelijke vacatures in een bestuur of commissie op elk organisatieniveau in de partij. Het achtste en negende lid zijn van toepassing op het verkiezen van personen als lijsttrekker, lid van een bestuur, commissie of Geschillencollege op elk organisatieniveau in de partij indien geen sprake is van meerdere gelijke vacatures. Indien op decentraal niveau geen permanente verkiezingscommissie is ingesteld, benoemt de ledenvergadering een verkiezingscommissie ad hoc.

Verkiezing kandidatenlijst en vervulling meerdere gelijke vacatures

2) Alle stemgerechtigden ontvangen een lijst, waarop alle kandidaten in willekeurige volgorde zijn vermeld, alsmede een stembiljet.
3) De stemgerechtigden stemmen door op het stembiljet tenminste een minimum en ten hoogste een maximum, door het verantwoordelijke bestuur te bepalen, aantal namen van verschillende kandidaten te noteren in volgorde van hun voorkeur. Indien het betreft een verkiezing ter vervulling van vacatures in een bestuur of commissie, is het aantal namen dat ten hoogste op het stembiljet mag worden genoteerd gelijk aan het aantal te vervullen vacatures.
4) De stembiljetten worden bij de desbetreffende verkiezingscommissie ingeleverd en geteld.
5) De verkiezingscommissie bepaalt de uitslag als volgt.
   a) Aan op de stembiljetten als eerste voorkeur aangegeven kandidaten wordt een stemwaarde toegekend, die overeenkomt met het aantal namen dat ten hoogste op het stembiljet mag worden ingevuld. Van de als eerstvolgende voorkeur aangegeven kandidaat wordt een stemwaarde toegekend die één minder bedraagt, en zo vervolgens. De aan elke kandidaat aldus toegekende stemwaarden worden bijeen geteld.
   b) De kandidaat, die het hoogste stemwaardetotaal verwerft, wordt als eerste gekozen, c.q. vervult de eerste plaats op de lijst. De kandidaat die het op één na hoogste stemwaardetotaal verwerft wordt als tweede gekozen, c.q. vervult de tweede plaats op de lijst, en zo vervolgens, totdat zoveel kandidaten zijn gekozen als er vacatures, c.q. plaatsen op de lijst te vervullen zijn.

c) Hebben twee of meer kandidaten hetzelfde stemwaardetotaal, dan is van hen gekozen de kandidaat, die het grootste aantal malen als eerste voorkeur op een stembiljet is vermeld; indien dit aantal gelijk is, is van hen gekozen de kandidaat die het grootste aantal malen als tweede voorkeur is vermeld, en zo vervolgens.

6) Een stembiljet is geldig als het is ingevuld conform het derde lid. Indien op het stembiljet een niet-kandidaat is aangegeven, wordt het geacht deze informatie niet te bevatten. Als een kandidaat op één stembiljet meerdere malen is aangegeven, wordt daarvan slechts de hoogste voorkeur in aanmerking genomen. Indien op een stembiljet een voorkeur zodanig is aangegeven, dat twijfel ontstaat ten aanzien van de bedoeling van de betrokken kiesgerechtigde, wordt deze voorkeur van onwaarde geacht. In alle andere gevallen, die afwijken van het bepaalde in het derde lid bepaalt de verkiezingscommissie ten aanzien van de geldigheid.
7) In een zitting binnen 48 uur na sluiting van deze poststemming bepaalt de verkiezingscommissie de uitslag van de poststemming. Van deze zitting wordt proces-verbaal opgemaakt. Bij het bepalen van de uitslag van de stemming worden slechts die stembiljetten in aanmerking genomen, die voor de sluitingsdatum van de poststemming zijn ontvangen. De commissie maakt de uitslag door toezending van het proces-verbaal "bepaling uitslag poststemming" bekend aan de kandidaten en het Landelijk Bestuur.

Verkiezing lijsttrekker en vervulling 1 vacature besturen en commissies

8) Gestemd wordt door op het stembiljet een of meer kandidaten te noteren, in volgorde van voorkeur. Op het stembiljet wordt de mogelijkheid gegeven blanco te stemmen. Een stembiljet geldt in eerste instantie als een stem van de eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan de helft der geldige stemmen is gekozen.
9) Indien geen kandidaat aan deze voorwaarde voldoet wordt de kandidaat met het geringste aantal biljetten afgewezen. Hebben tenminste twee kandidaten een zelfde geringste aantal biljetten, dan wordt door loting bepaald welke kandidaat wordt afgewezen. Elk van de biljetten voor de afgewezen kandidaat wordt toegekend aan de erop genoemde kandidaat van eerstvolgende voorkeur, die nog niet is afgewezen. Biljetten waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd, zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte biljetten is gekozen.

Aantal kandidaten gelijk aan aantal vacatures

10) Gestemd wordt door op het stemformulier voor of tegen in te vullen. De kandidaat is verkozen indien op meer dan de helft van de geldige stemmen voor de kandidaat is gestemd. Als geen voorkeur is aangegeven, wordt het stembiljet niet meegenomen voor het bepalen van de uitslag voor die verkiezing.

HOOFDSTUK 2 – LEDEN EN DONATEURS

Artikel 2.1 Aanvang lidmaatschap

1. Aanmelding voor het lidmaatschap geschiedt bij het Landelijk Bureau. Het Landelijk Bestuur kan, indien de redelijkheid en de billijkheid dat eisen, alvorens te besluiten tot toelating van een lid of een groep leden, een onderzoek (doen) instellen. De betrokkene wordt na het besluit tot onderzoek onverwijld op de hoogte gesteld van het instellen van dit onderzoek. Dit besluit kan binnen 6 weken na registratie van de aanmelding genomen worden. Het onderzoek zelf dient binnen een maand te zijn afgerond.
2. Het lidmaatschap gaat in op de registratiedatum van ontvangst van de aanmelding, mits de eerste contributiebetaling binnen de gestelde termijnen bij de landelijke penningmeester is binnengekomen, dan wel op op het tijdstip van het bestuursbesluit tot toelating. Indien het Landelijk Bestuur op grond van onderzoek besluit tot niet-toelating als lid, wordt een eventueel reeds betaalde contributie gerestitueerd en wordt het lidmaatschap geacht niet te zijn ingegaan.
3. Na afvoering als lid wegens contributieschuld wordt het lidmaatschap geacht wederom in te gaan op de datum waarop de contributieschuld is voldaan.

Artikel 2.2 Contributie

1. Het contributiejaar vangt aan op de eerste dag van de maand na aanmelding.
2. De contributies worden geïnd door de penningmeester van het Landelijk Bestuur, die ervoor zorg draagt dat de leden tijdig een verzoek tot betaling ontvangen en bij niet betaling eenmaal aan hun verplichting worden herinnerd.

Artikel 2.3 Contributiebetaling

1. De contributie van enig jaar dient te zijn voldaan binnen twee maanden na ontvangst van de factuur, dan wel binnen drie maanden na aanmelding als lid, dan wel bij contributiebetaling in termijnen, telkenmale binnen een maand na aanvang van die termijn.
2. De betaling van de contributie kan in termijnen plaatsvinden.
3. Indien op data, bedoeld in het eerste lid niet aan de contributieverplichting is voldaan, is het Landelijk Bestuur gerechtigd de toezending van partijblad alsmede de overige aan het lidmaatschap verbonden rechten op te schorten. Van dit besluit wordt aan het lid mededeling gedaan.
4. De termijn, bedoeld in artikel 6, eerste lid, sub c van de statuten wordt geacht te zijn verstreken, indien na een jaar na ontvangt van de factuur niet aan de contributieverplichting over het voorgaande jaar is voldaan.

De betreffende leden ontvangen hiervan uiterlijk een maand tevoren schriftelijk bericht.

Artikel 2.4 Besluit tot niet-toelating
Het besluit tot niet-toelating als lid als bedoeld in artikel 5, derde lid, van de statuten, tot opzegging of ontzetting als lid, zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid, sub c en d van de statuten, alsmede tot opschorting als bedoeld in artikel 2.3, derde lid, dient onder vermelding van de gronden onverwijld, doch in elk geval binnen één maand aan het desbetreffende lid te worden bekendgemaakt. Het besluit tot niet-toelating als lid en tot ontzetting worden met bericht van ontvangst en onder vermelding van de beroepsmogelijkheid, aan de betrokkene bekendgemaakt.

Artikel 2.5 Lidmaatschapsrechten
1. Met inachtneming van het in de statuten en het huishoudelijk reglement bepaalde, heeft ieder lid het recht:
   a) alle ledenvergaderingen bij te wonen, aan de discussie deel te nemen en te stemmen in die vergaderingen waarvan het als zodanig deel uitmaakt; een lid is stemhebbend in slechts één binnen- of buitenlandse afdeling en in slechts één regio;
   b) zijn stem uit te brengen bij de aanwijzing van kandidaten die door de partij gesteld worden bij de verkiezing voor een vertegenwoordigend lichaam;
   c) kandidaat te staan voor bestuursfuncties;
   d) kandidaat te staan voor verkiezing in bijzondere organen, commissies en raden van de partij;
   e) kandidaat te staan namens de partij voor een vertegenwoordigend lichaam;
   f) bestuursvergaderingen, na voorafgaande melding bij het bestuur, als toehoorder bij te wonen, met dien verstande, dat de fungerend voorzitter in bijzondere gevallen de vergadering geheel of gedeeltelijk besloten kan doen verklaren.
2. De rechten aan het lidmaatschap verbonden kunnen worden uitgeoefend zodra aan de jaarlijkse contributieverplichting is voldaan èn het lid in de voor het betreffende organisatieniveau laatst vervaardigde ledenlijst is opgenomen. Op landelijk niveau geldt als ledenlijst de centrale geautomatiseerde ledenadministratie.
3. De rechten verbonden aan het lidmaatschap zijn niet overdraagbaar.

Artikel 2.6 Donateurs
Donateurs zijn allen die geen gewoon lid zijn van de partij en jaarlijks vrijwillig bijdragen aan de geldmiddelen van de partij. Aanmelding als donateur geschiedt bij het Landelijk Bureau.

Artikel 2.7 Dispensatie
1. Ten aanzien van de verplichte lidmaatschaptermijn voorafgaand aan kandidaatstelling kan het Landelijk Bestuur op verzoek van de betrokken kandidaat dispensatie verlenen. In het geval van een verzoek daartoe en indien er overigens geen redenen zijn om een kandidaat te weigeren, gaat de verkiezingscommissie tot een voorwaardelijke acceptatie van de kandidatuur over.
2. Het schriftelijke en gemotiveerde verzoek dient binnen te zijn uiterlijk twee dagen voor sluiting van de kandidaatstelling.
3. Bij een dispensatieverzoek voor een functie op landelijk niveau kan het Landelijk Bestuur andere organen horen, voordat zij een besluit nemen.
4. Het Landelijk Bestuur maakt binnen drie dagen na het verzoek zijn beslissing bekend aan het betreffende lid, het betrokken bestuur en de betrokken verkiezingscommissie. Indien het verzoek wordt afgewezen door het LB, is de kandidaat automatisch geen kandidaat meer.
5. De beroepstermijn bedraagt drie dagen na bekendmaking, het Geschillencollege doet binnen zeven dagen na ontvangst van het beroepschrift uitspraak. Bij een gegrondverklaring van het beroep is de tweede volzin van het vierde lid niet langer van toepassing.

Artikel 2.8 Passief kiesrecht en aanmelding als kandidaat
1. Het passief kiesrecht namens D66 bij deelname aan verkiezingen voor vertegenwoordigende lichamen staat slechts open voor leden die volgens de Kieswet het passief kiesrecht hebben voor de desbetreffende verkiezingen.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid kan ieder gewoon lid zich kandidaatstellen voor een plaats op een kandidatenlijst voor de verkiezingen voor vertegenwoordigende lichamen en/of het lidmaatschap van een bestuur, bijzonder orgaan of commissie van de ledenvergadering, indien hij/zij aan de in de statuten en het huishoudelijk reglement gestelde voldoet, door zich aan te melden door middel van een kandidaatstellingsformulier. De Landelijke Verkiezingscommissie stelt daartoe een model vast. Het orgaan dat het formulier ontvangt bevestigt de ontvangst per omgaande. Het door de verkiezingscommissie bijgehouden register van aanmeldingen en de kandidaatgegevens staan vanaf binnenkomst ter inzage van het bestuur.
3. Voor kandidaatstelling voor een landelijke verkiezing conform artikel 1.1.4 lid h dient een kandidaat gedurende 1 jaar voor de sluiting van de interne kandidaatstelling lid van de partij te zijn en uiterlijk bij sluiting van de kandidaatstelling aan zijn contributieverplichting hebben voldaan.
4. Voor kandidaatstelling voor de (deel-)gemeenteraad, provinciale staten en enig bestuursorgaan binnen de partij dient een kandidaat gedurende een half jaar voor de sluiting van de interne kandidaatstelling lid van de partij te zijn en uiterlijk bij sluiting van de kandidaatstelling aan zijn contributieverplichting hebben voldaan.
5. Voorts dient de kandidaat bij iedere aanmelding:

a) te voldoen aan de voorwaarden genoemd in de statuten, het huishoudelijk reglement en de van toepassing zijnde reglementen;
b) een verklaring over te leggen als bedoeld in artikel 20, tweede lid van de statuten;
c) te verklaren geen lid te zijn van een andere politieke partij;
d) een aantal persoonlijke gegevens (naam, adres, woonplaats, telefoonnummer, e-mail-adres, website-adres, geboortedatum en -plaats, beroep en maatschappelijke functies) en gegevens over huidige en vorige partijfuncties te verstrekken. De Landelijke Verkiezingscommissie stelt de wijze waarop de toelichting kan worden gegeven vast. Deze toelichting mag geen verklaringen bevatten, die strijdig zijn met de overige bij de kandidaatstelling gevraagde verklaringen en hierin mogen geen namen van andere leden of van partijorganen als referentie worden vermeld;
e) bij te voegen een ontslagbrief uit de huidige functie per datum van benoeming in de nieuwe (met de huidige onverenigbare) functie. Deze brief wordt verzonden door de verkiezingscommissie op de dag dat de benoeming is geschied;
f) te verklaren of de kandidaat zich kandidaat heeft gesteld voor andere vertegenwoordigende lichamen, en zo ja, voor welke;
g) aan te gegeven of hij/zij voor een andere partij dan de partij vertegenwoordigende functies dan wel partijfuncties heeft vervuld;

en in het geval van kandidaatstelling voor een plaats op een lijst voor een vertegenwoordigend lichaam:

h) te verklaren bereid te zijn om bij verkiezing of opvolging de functie te aanvaarden en de volle zittingstermijn te vervullen; indien de verkiezing gepaard gaat met het indienen van verschillende samengestelde lijsten, dient betrokkene een ongedateerde bedankbrief bij te voegen, alsmede de benodigde set machtigingen; de Landelijke Verkiezingscommissie gebruikt deze brief en de machtigingen teneinde de bij de verkiezingen door de kiezers vastgestelde lijstvolgorde te handhaven bij tussentijdse opvolging;
i) te verklaren bereid te zijn om na verkiezing de vertegenwoordigende taak naar behoren te vervullen, desgevraagd verantwoording af te leggen tegenover de leden, afstand te doen van alle door of op grond van de statuten en het huishoudelijk reglement als onverenigbaar aangemerkte functies en de verplichting op zich te nemen de zetel ter beschikking te stellen wanneer het lidmaatschap van de partij eindigt;
j) een opgave te verstrekken van een of meer beleidsonderdelen waarmee de kandidaat zich na verkiezing in het bijzonder wil belasten;
k) te verklaren of kandidaat betrokkene lid is dan wel op de kandidatenlijst staat van vertegenwoordigende lichamen, en zo ja, van welke en op welke plaats(en);
l) een kopie van een geldig legitimatiebewijs mee te sturen;
m) conform artikelen 1.1.4m en 7.7 van het huishoudelijk reglement ondersteuningsverklaringen aan te leveren.

6. In een zitting binnen 48 uur na sluiting van de aanmeldingstermijn bepaalt de verkiezingscommissie welke kandidaten worden geaccepteerd en welke afgewezen. Van deze zitting wordt proces-verbaal opgemaakt. De commissie is gehouden na te gaan of aan de voor de kandidaatstelling geldende voorwaarden wordt voldaan. Een aanmelding wordt geweigerd indien:
   a) de feitelijke gegevens, bedoeld in dit hoofdstuk onjuist of onvolledig zijn;
   b) de verkiezingscommissie beschikt over schriftelijke aanwijzingen die ernstige twijfels oproepen over de juistheid van de afgelegd verklaringen;
   c) de aanmelding na het gepubliceerde sluitingstijdstip wordt ontvangen.
7. Uiterlijk de tweede werkdag na sluiting van de kandidaatstelling wordt door de verkiezingscommissie aan de kandidaat bericht van (niet)-acceptatie verzonden. Uiterlijk drie dagen na verzending van het bericht van niet-acceptatie kan beroep worden ingesteld bij het Geschillencollege, dat uiterlijk binnen 7 werkdagen uitspraak doet. Indien de aanmelding wordt aanvaard, wordt de betreffende kandidaat een acceptatiebevestiging gezonden. Indien de aanmelding wordt geweigerd, zendt de verkiezingscommissie hiervan bericht aan de kandidaat met opgave van redenen.
8. In het geval van afwijzing van kandidaten voor het lidmaatschap van een bestuur, commissie van de ledenvergadering op decentraal niveau of voor het Geschillencollege bedraagt de beroepstermijn drie dagen na de sluiting van de aanmeldingstermijn en doet het Geschillencollege uiterlijk vierentwintig uur voor de aanvang van de ledenvergadering uitspraak. Indien het Geschillencollege niet in staat is te beslissen, wordt de verkiezing opgeschort tot een eerstvolgende ledenvergadering.
9. Een kandidaat die zich terugtrekt nadat de aanmelding is aanvaard, dient dit onverwijld schriftelijk aan de verkiezingscommissie te melden. Indien de kandidatenopgave en stembiljetten reeds gedrukt zijn, blijft betrokkene als kandidaat gehandhaafd, maar wordt bij de uitslagbepaling buiten beschouwing gelaten.

Artikel 2.9 Lidmaatschap van besturen, commissies en het Geschillencollege

1. De leden van besturen, bijzondere organen en permanente commissies van de ledenvergadering worden voor de tijd van drie jaar gekozen, en zijn slechts éénmaal als zodanig onmiddellijk herkiesbaar. De periode van drie jaar wordt verlengd met ten hoogste drie maanden indien in de periode gelegen drie maanden voor het einde van deze periode geen ledenvergadering heeft plaatsgevonden. Indien een lid van een orgaan aftreedt voordat de termijn van drie jaar is verstreken en gekozen wordt in een andere functie binnen dat orgaan, geldt voor deze verkiezing de termijn die resteert tot een maximum zittingstermijn van zes jaar is bereikt.
2. Onverminderd het bepaalde in het vijfde lid eindigt het lidmaatschap van bovenstaande organen
   a) door verloop van de zittingsduur als bedoeld in het eerste lid;
   b) doordat het lid voor het lidmaatschap van het orgaan bedankt;
   c) doordat het lidmaatschap van de partij eindigt of wordt opgeschort;
3. Bij tussentijdse vacatures in deze organen wijst het betrokken orgaan, bij besturen al dan niet uit hun midden, een functiewaarnemer aan voor de periode tot de eerstvolgende ledenvergadering waarop de vacature kan worden vervuld.
4. Een orgaan kan uit zijn midden een of meer plaatsvervangend voorzitters aanwijzen. Indien de voorzitter van een orgaan tussentijds aftreedt, neemt de (eerste) plaatsvervangend voorzitter zijn taken waar, totdat door de eerstvolgende ledenvergadering een nieuwe voorzitter is gekozen.
5. Neemt de ledenvergadering een motie van wantrouwen aan tegen een orgaan in zijn geheel, dan dient dit onverwijld in zijn geheel af te treden. De dagelijkse gang van zaken wordt afgehandeld door het afgetreden orgaan. Het desbetreffende orgaan roept binnen drie maanden een ledenvergadering bijeen om de ontstane vacatures te vervullen. De ledenvergadering kan een motie van wantrouwen aannemen tegen een lid van een orgaan, dat dan onverwijld dient af te treden. Dat aftreden wordt beschouwd als “tussentijds vacant worden”, zoals bedoeld in het tweede lid en dienovereenkomstig behandeld.
6. Het bestuur meldt de vacatures aan de leden en maakt daarbij de door het bestuur vastgestelde aanmeldingstermijn bekend. Op landelijk niveau vangt deze termijn ten laatste vijf weken voor het congres aan en eindigt deze uiterlijk op de vrijdag gelegen een week voor het congres, de aanmelding dient te geschieden bij de landelijke verkiezingscommissie. Het door een verkiezingscommissie bijgehouden register van aanmeldingen en de kandidaat-gegevens staan vanaf binnenkomst ter inzage van het overeenkomstige bestuur.
7. Het houden van voorkeursacties ten gunste van één of meer kandidaten is toegestaan, onder de in artikel 7.11 genoemde voorwaarden.
8. Tijdens de ledenvergadering welke dient te voorzien in de ontstane vacature(s) worden de kandidaten in staat gesteld hun kandidatuur persoonlijk te ondersteunen op een door de verkiezingscommissie nader te bepalen wijze. Individuele leden hebben het recht na de presentatie van de kandidaten mondelinge stemadviezen te geven. De voorzitter distribueert de spreektijd.
9. Het desbetreffende orgaan heeft het recht een schriftelijke en gemotiveerde aanbeveling te doen aan de ledenvergadering met betrekking tot de vervulling van vacatures.
10. Ongeacht of er voor interne partijfuncties één of meerdere kandidaten beschikbaar zijn, vindt altijd stemming plaats op de in artikel 1.6 voorgeschreven wijze.
11. Benoeming anders dan door een ledenvergadering van leden van een commissie ingesteld door een bestuur geschiedt voor een in het benoemingsbesluit vermelde termijn, welke termijn ten hoogste de tijd van drie jaar bedraagt. Leden zijn slechts éénmaal als zodanig onmiddellijk herbenoembaar.

HOOFDSTUK 3 – DECENTRALE ORGANISATIENIVEAUS

Artikel 3.1 De afdeling

1. In een gemeente kan één afdeling bestaan. Een afdeling kan het grondgebied van meer dan één gemeente omvatten. De leden geregistreerd in een gemeente die tot het werkgebied van een afdeling behoort, zijn lid van die afdeling. De grenzen van een afdeling dienen samen te vallen met de grenzen van één of meer gemeenten.
2. Een nieuwe afdeling kan worden opgericht door een besluit van tenminste dertig in het werkgebied van de op te richten afdeling geregistreerde stemgerechtigde leden in vergadering bijeen. Het bestaan van een nieuwe afdeling wordt vastgesteld door het regiobestuur naar aanleiding van een door tenminste dertig, in de bewuste afdeling, geregistreerde stemgerechtigde leden die samen de meerderheid vormen van het aantal leden dat binnen de grenzen van de bewuste afdeling is geregistreerd, ondertekend verzoek. Het bestuur toetst in dit verband slechts of het verzoek voldoet aan bovenstaande vereisten.
3. Twee of meer afdelingen kunnen fuseren door middel van besluiten van de afdelingsledenvergaderingen van ieder van de bij de fusie betrokken ledenvergaderingen. Hiervan wordt door de betrokken besturen melding gedaan aan het regiobestuur en het Landelijk Bestuur.
4. In het geval van gemeentelijke herindeling past het regiobestuur de grenzen van de afdeling aan de herindeling aan en voegt zo nodig afdelingen samen. Het regiobestuur doet hiervan mededeling aan de betrokken besturen en het Landelijk Bestuur.
5. Afdelingen die minder dan dertig leden hebben kunnen, na overleg met hen, door het regiobestuur worden samengevoegd met naburige afdelingen. Het regiobestuur stelt het Landelijk Bestuur van het resultaat op de

hoogte.

6. Na een wijziging van afdelingsgrenzen, fusie of samenvoeging van afdelingen draagt het regiobestuur zorg voor het uitschrijven van een ledenvergadering(en) in de betrokken afdelingen teneinde te komen tot verkiezing van de afdelingsbesturen en commissies van de afdelingsledenvergadering.
7. Buiten Nederland kan per duidelijk territoriaal afgebakend gebied één buitenlandse afdeling bestaan. De leden geregistreerd in het werkgebied van die afdeling zijn lid van die afdeling. Het eerste tot en met zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de bevoegdheden van organen op regionaal niveau berusten bij overeenstemmende organen op landelijk niveau en dat voor gemeente(n) wordt gelezen land(en).
8. Het bestuur is verantwoordelijk voor het voorleggen van ontwerpteksten voor het gemeentelijk verkiezingsprogramma aan de ledenvergadering. De ledenvergadering kan het bestuur machtigen bedoelde ontwerpteksten ter goedkeuring in plaats van ter vaststelling aan haar voor te leggen.
9. Iedere afdelingsledenvergadering kan in aanvulling op dit reglement een afdelingsreglement opstellen dat in ieder geval bepalingen bevat inzake de bevoegdheden van het afdelingsbestuur, de wijze van samenstelling van de financiële commissie en de verkiezingscommissie alsmede de vaststelling van de kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende lichamen. Het afdelingsreglement mag niet in strijd zijn met de statuten en/of het huishoudelijk reglement.
10. In het afdelingsreglement kan het bestuur worden aangemerkt als verkiezingscommissie. Indien één van de bestuursleden zich kandideert voor het bestuur of voor een vertegenwoordigend lichaam is zijn bestuurslidmaatschap in de hoedanigheid van verkiezingscommissielid opgeschort.
11. De afdeling zendt het afdelingsreglement aan het Landelijk Bestuur. Het Landelijk Bestuur is bevoegd het afdelingsreglement te vernietigen indien dit reglement in strijd is met de letter of strekking van de statuten en/of het huishoudelijk reglement. Indien de afdeling geen afdelingsreglement heeft vastgesteld is het door het Landelijk Bestuur vastgestelde modelreglement van toepassing.
12. Indien een door de afdeling vastgesteld verkiezingsprogramma in strijd is met de hoofdlijnen van het geldend landelijk of provinciaal verkiezingsprogramma, dan geldt dit landelijk respectievelijk provinciaal programma.
13. Bij een afdeling bestaande uit twee of meer gemeente hebben bij de verkiezing voor de kandidatenlijst en het vaststellen van het programma voor de gemeenteraadsverkiezingen alleen de leden woonachtig in die gemeente stemrecht.

Artikel 3.2 De deelafdeling

1. Binnen een afdeling kunnen deelafdelingen bestaan. Een deelafdeling omvat het grondgebied van een of meer volledige deelgemeenten of gemeenten. De leden geregistreerd in een deelgemeente, stadsdeel of gemeente die tot het werkgebied van een deelafdeling behoort zijn lid van die deelafdeling.
2. Het vorige artikel, tweede tot en met vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de bevoegdheden van de regionale vergadering en het regiobestuur liggen bij de afdelingsledenvergadering en het afdelingsbestuur, voor gemeente wordt gelezen (deel)gemeente en voor afdeling(-sledenvergadering) wordt gelezen deelafdeling(-sledenvergadering).
3. Indien een deelafdeling is ingesteld, zijn de overige bepalingen in dit reglement ten aanzien van (organen van) afdelingen van overeenkomstige toepassing op (organen) van deelafdelingen.

Artikel 3.3 De regio

1. In iedere provincie bestaat één regio. De leden geregistreerd in een provincie zijn lid van de regio waarvan het werkgebied de desbetreffende provincie omvat.
2. Het bestuur is verantwoordelijk voor het voorleggen van ontwerpteksten van het provinciaal verkiezingsprogramma aan de ledenvergadering. De ledenvergadering kan het bestuur machtigen bedoelde ontwerpteksten ter goedkeuring in plaats van ter vaststelling aan haar voor te leggen.
3. Iedere regionale ledenvergadering kan in aanvulling op dit reglement een regioreglement opstellen dat in ieder geval bepalingen bevat inzake de bevoegdheden van het regiobestuur alsmede de vaststelling van de kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende lichamen. Het regioreglement mag niet in strijd zijn met de statuten en/of het huishoudelijk reglement.
4. De regio zendt het regioreglement aan het Landelijk Bestuur. Het Landelijk Bestuur is bevoegd het regioreglement te vernietigen indien dit reglement in strijd is met de letter of strekking van de statuten en/of het huishoudelijk reglement. Indien de regio geen regioreglement heeft vastgesteld is het door het Landelijk Bestuur vastgestelde modelreglement van toepassing.
5. Indien een door de regio vastgesteld verkiezingsprogramma in strijd is met de hoofdlijnen van het geldend landelijk verkiezingsprogramma, dan geldt dit landelijk verkiezingsprogramma.\
6. In het regioreglement kan het bestuur worden aangemerkt als verkiezingscommissie. Indien één van de bestuursleden zich kandideert voor het bestuur of voor een vertegenwoordigend lichaam is zijn bestuurslidmaatschap in de hoedanigheid van verkiezingscommissielid opgeschort.

Artikel 3.4 Taken en bevoegdheden landelijke partijorganen ten aanzien van het decentraal niveau

1) In geval van het ontstaan van een onwerkbare bestuurlijke situatie op regionaal of afdelingsniveau, is het Landelijk Bestuur bevoegd op desbetreffend niveau:
   a) een ledenvergadering bijeen te roepen. De agenda van die ledenvergadering bevat uitsluitend

voorstellen van het Landelijk Bestuur om een werkbare situatie te bewerkstelligen. Indien de betreffende ledenvergadering niet leidt tot een werkbare situatie, heeft het Landelijk Bestuur het recht dwingend een maatregel op te leggen. De beroepstermijn tegen deze maatregel bedraagt achtenveertig uur na bekendmaking van de maatregel. Het beroep kan slechts worden ingesteld op de grond dat de maatregel van het Landelijk Bestuur kennelijk onredelijk is.

b) dwingend een maatregel op te leggen, indien door tijdsdruk of bij een voor D66 schadelijke situatie geen ledenvergadering meer bijeen geroepen kan worden. De betrokken leden worden daarvan direct in kennis gesteld. De beroepstermijn tegen deze maatregel bedraagt achtenveertig uur na bekendmaking van de maatregel. Het beroep kan slechts worden ingesteld op de grond dat de maatregel van het Landelijk Bestuur kennelijk onredelijk is.

2) De landelijke financiële commissie als bedoeld in artikel 5.10 heeft tot taak te beslissen omtrent décharge van een regio- of afdelingspenningmeester, indien de betrokken ledenvergadering nalaat décharge te verlenen.
3) Het Geschillencollege beslecht in overeenstemming met hoofdstuk 9 geschillen op alle niveaus tussen leden en partijorganen, met uitzondering van het congres.
4) De Landelijke Verkiezingscommissie heeft onder de voorwaarden genoemd in artikel 3.5 lid 6 bevoegdheden op alle niveaus inzake besluiten tot herstemming. Conform artikel 7.3 kan de Landelijke Verkiezingscommissie ook voor alle niveaus aanwijzingen geven met betrekking tot de verkiezingen.
5) De Landelijke Verkiezingscommissie heeft in overleg met het Landelijk Bestuur onder de voorwaarden genoemd in artikel 7.14 de bevoegdheid tot het schrappen van een lid van de kandidatenlijst.
6) De Landelijke Besluitvormingscommissie heeft ingevolge artikel 4.5 lid 4 bovendien tot taak het instrueren van regio's en afdelingen inzake besluitvormingsprocedures.

Artikel 3.5 Gemeentelijke en provinciale verkiezingen

1. Uiterlijk tien maanden voor de verkiezing van Provinciale Staten respectievelijk (deel)gemeenteraad beslist de ledenvergadering op overeenkomstig niveau of deelname aan deze verkiezingen al dan niet gewenst is.
2. Het Landelijk Bestuur dient binnen veertien dagen na het besluit van de overeenkomstige ledenvergadering inzake deelname aan de provinciale of gemeentelijke verkiezingen op de hoogte te worden gesteld. Bij het besluit wordt vermeld of zelfstandig of in combinatie met andere partijen wordt deelgenomen. Het afdelingsbestuur zendt een afschrift van het besluit van de afdelingsledenvergadering aan het regiobestuur.
3. Het Landelijk Bestuur beslist toestemming tot deelname te geven, indien haar geen duidelijke bezwaren bekend zijn en in geval van verkiezing van (deel)gemeenteraden van het betrokken regiobestuur een positief advies tot deelname is ontvangen. Deze beslissing wordt uiterlijk negen maanden voor de verkiezing van provinciale staten respectievelijk (deel)gemeenteraden genomen en aan het verantwoordelijke bestuur schriftelijk bekend gemaakt. Het Landelijk Bestuur stelt een modelreglement vast voor het (deel)afdelingsniveau en het regionaal niveau, dat geldt als de betreffende regio of afdeling geen ander reglement heeft vastgesteld.
4. Deelname aan de verkiezingen voor provinciale staten respectievelijk (deel)gemeenteraad onder de aanduiding van de partij als deel van een aanduiding kan uitsluitend met toestemming van het Landelijk Bestuur.
5. De afdelingen en regio's stellen in hun reglementen aanvullende regels inzake de deelname aan de verkiezingen. Artikel 7.1, 7.2, 7.4, 7.7, 7.9, 7.12 en 7.13 zijn van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de daarin vermelde bevoegdheden in plaats van aan de landelijke partijorganen aan de afdelings- respectievelijk regionale partijorganen toekomen. In deze reglementen kan onder meer bepaald worden dat de lijsttrekker gelijk met of na de poststemming wordt gekozen.
6. De Landelijke Verkiezingscommissie heeft op ieder niveau de bevoegdheid om ambtshalve dan wel op verzoek van het betrokken bestuur:
   a) een besluit tot herstemming ten aanzien van de lijstvolgorde en de verkiezing van de lijsttrekker te nemen.
   b) een verkiezing stil te leggen.
   c) de werkzaamheden van een afdelings- of regionale verkiezingscommissie over te nemen.

   Deze besluiten wordt slechts genomen indien door procedurele fouten of door onjuist gebleken informatie over, dan wel late terugtreding van kandidaten, de belangen van één of meer andere kandidaten ernstig geschaad zijn.
7. De commissie neemt een besluit als bedoeld in het vorige lid ambtshalve of op verzoek van de ledenvergadering, een belanghebbende of het Landelijk Bestuur. De beroepstermijn bedraagt 24 uur nadat de beslissing per e-mail aan de betrokken kandidaten is kenbaar gemaakt. Tegen de beslissing, waarbij de commissie een verzoek tot herstemming heeft afgewezen, is geen beroep mogelijk tenzij de commissie in strijd met de vereiste procedurele zorgvuldigheid heeft gehandeld.
8. De commissie is tevens belast met het geven van aanwijzingen met betrekking tot de uitleg en de toepassing van de reglementen en het houden van toezicht op de verkiezingen. Tegen een aanwijzing is beroep mogelijk.
9. Indien een beroep wordt ingesteld tegen een beslissing die verband houdt met de kandidaatstelling, is de commissie niet bevoegd tot het nemen van besluiten als bedoeld in het eerste en derde lid, totdat het Geschillencollege uitspraak heeft gedaan.
10. Binnen veertien dagen na de sluitingsdatum van de poststemming wordt het proces-verbaal van de uitslagbepaling voor provinciale en gemeentelijke verkiezingen gezonden aan de Landelijke

Verkiezingscommissie. Wanneer naar oordeel van de Landelijke Verkiezingscommissie de uitslag van de stemming niet juist is bepaald, treedt zij in overleg met het bestuur op overeenkomstig niveau dat de uitslag zonodig corrigeert, na de betrokken verkiezingscommissie daarover te hebben gehoord.

11. De kandidatenlijst omvat het aantal kandidaten, zoals vastgesteld conform het van overeenkomstige toepassing verklaarde artikel 7.4, tweede lid.
12. De Landelijke Verkiezingscommissie heeft tot uiterlijk eenentwintig dagen vóór de "dag der kandidaatstelling" ingevolge de Kieswet de bevoegdheid kandidaten van de kandidatenlijst voor vertegenwoordigende lichamen te schrappen uitsluitend op aanbeveling van het verantwoordelijke bestuur.
13. De Landelijke Verkiezingscommissie respectievelijk het verantwoordelijke bestuur doen zo'n aanbeveling uitsluitend wanneer er feiten en omstandigheden aan het licht komen, die op het moment van kiezen niet of onvoldoende bekend waren en die naar het oordeel van de Landelijke Verkiezingscommissie respectievelijk het verantwoordelijk bestuur:
    a) redelijkerwijs tot een aanmerkelijk andere uitslag zouden kunnen leiden;
    b) een kandidaat dan wel de partij ernstig in diskrediet brengen.

    Van een zodanige aanbeveling wordt de kandidaat terstond schriftelijk kennis gegeven onder opgave van de redenen voor die aanbeveling.

Artikel 3.6 De thema-afdeling

1. Leden van de partij kunnen een thema-afdeling vormen. Het thema-afdeling kent tenminste als organen de ledenvergadering en het bestuur. Slechts leden van de partij die stemgerechtigd zijn binnen de partij zijn stemgerechtigd in de ledenvergadering en kunnen gekozen worden tot lid van het bestuur van het thema-afdeling.
2. Iedere ledenvergadering van een thema-afdeling stelt in aanvulling op dit reglement een thema-afdelingreglement op dat in ieder geval bepalingen bevat inzake de bevoegdheden van het bestuur, de wijze van samenstelling van de financiële commissie. Het thema-afdelingreglement mag niet in strijd zijn met de statuten en/of het huishoudelijk reglement. In het bijzonder kan van de hoofdstukken 1, 2, 3 en 9 niet worden afgeweken. Het thema-afdeling is zelf verantwoordelijk voor het verwerven van geldmiddelen. Indien een thema-afdeling geen reglement vaststelt, geldt het modelreglement zoals vastgesteld door het Landelijk Bestuur.
3. Ten aanzien van de ledenvergadering van een thema-afdeling is artikel 1.2, vierde lid, van overeenkomstige toepassing.
4. Een thema-afdeling kan op verzoek van tenminste twintig leden van de partij die zich bij dit thema-afdeling hebben aangesloten bij het Landelijk Bestuur worden aangemeld. Bij deze aanmelding dient opgave gedaan te worden van de stemgerechtigde leden met vermelding van de lidmaatschapsnummers, het bestuur van het thema-afdeling en de naam die het thema-afdeling draagt. Na aanmelding van een nieuw thema-afdeling wordt het thema-afdeling geregistreerd.
5. Een geregistreerde thema-afdeling dient desgevraagd een geactualiseerde ledenlijst van het thema-afdeling in bij het Landelijk Bestuur, waarop de leden vermeld staan met lidmaatschapsnummers.
6. Indien bij een thema-afdeling minder dan twintig leden van de partij zijn aangesloten of indien het Landelijk Bestuur niet kan vaststellen hoeveel leden zich bij een thema-afdeling hebben aangesloten, wordt de registratie door het Landelijk Bestuur beëindigd.
7. De aanmelding van een thema-afdeling waarvan de doelstelling in strijd is met de doelstellingen van de partij of welke in strijd handelt met de statuten of het huishoudelijk reglement dan wel de partij of één van haar organen in ernstige mate in diskrediet brengt, kan door het Landelijk Bestuur worden geweigerd of beëindigd.
8. Een lid kan zich bij meer dan één thema-afdeling aansluiten. Een thema-afdeling dient elk lid dat zich aanmeldt als lid van het thema-afdeling te accepteren. Het Landelijk Bestuur kan van deze verplichting op gemotiveerd verzoek van de ledenvergadering van het thema-afdeling een algemene of bijzondere dispensatie verlenen.

Artikel 3.7 De associatieovereenkomst

Het Landelijk Bestuur is na overleg met het betrokken afdelingsbestuur bevoegd om met een lokale politieke partij, welke uitdrukkelijk de Uitgangspunten van de partij onderschrijft, een associatieovereenkomst te sluiten. In de associatieovereenkomst wordt vastgelegd op welke wijze de samenwerking tussen de partij en de lokale politieke partij vorm wordt gegeven. Indien er geen afdelingsbestuur is, vindt bovengenoemd overleg plaats met het betreffende regiobestuur.

HOOFDSTUK 4 – DE LANDELIJKE LEDENVERGADERING (HET CONGRES)

Artikel 4.1 Samenstelling, taken en bevoegdheden van het congres

1. De landelijke ledenvergadering (het congres) wordt gevormd door de gewone leden van de partij.
2. Het congres heeft tenminste tot taak:
    a) het kiezen van de leden van het Landelijk Bestuur en de commissies van de ledenvergadering;
    b) het vaststellen van de landelijke verkiezingsprogramma's;
    c) het kiezen van de lijsttrekker bij landelijke en Europese verkiezingen;

d) het al dan niet bevestigen van de door een fractie in de Staten-Generaal of de delegatie in het Europees Parlement gekozen voorzitter, indien deze niet bij de daaraan voorafgaande verkiezingen tot lijsttrekker is gekozen;
e) het vaststellen van de begroting, alsmede het goedkeuren van de jaarrekening en voorts overige politieke, organisatorische en financiële besluiten te nemen;
f) het kiezen van de leden van het Geschillencollege op een wijze als nader bij of krachtens dit reglement geregeld;
g) het vaststellen van de statuten en het huishoudelijk reglement;
h) het vaststellen van de jaarlijkse contributieverplichting en het vaststellen van de jaarlijkse verdeling van de financiële bijdrage van het Landelijk Bestuur over de regio's en afdelingen;
i) het op voorstel van het Landelijk Bestuur besluiten tot het aangaan of beëindigen van het lidmaatschap van andere verenigingen, daaronder begrepen internationale verenigingen van partijen en Europese politieke partijen.

Artikel 4.2 Benoeming leden commissies en Geschillencollege

1. Het congres benoemt de leden van de landelijke Besluitvormingscommissie, de landelijke financiële commissie, de Landelijke Verkiezingscommissie en het Geschillencollege. Deze commissies hebben minimaal drie en maximaal zeven leden en het Geschillencollege minimaal zeven en maximaal vijftien leden. De voorzitters van deze organen zijn verantwoordelijk voor het functioneren van het betreffende orgaan, leggen jaarlijks verantwoording af aan het congres en voeren namens het betreffende orgaan het overleg met het Landelijk Bestuur.
2. Indien het congres een commissie of een adviesraad instelt, omschrijft het in zijn besluit de taak, samenstelling en bevoegdheden van deze commissie en kiest het de voorzitter en de leden ervan. Een commissie ad hoc bestaat uit een oneven aantal leden en blijft werkzaam tot verslag aan de leden is uitgebracht via website, Democraat of congres.

Artikel 4.3 Bijeenroepen congres door Landelijk Bestuur

1. Het congres wordt tenminste eenmaal en indien wenselijk vaker per jaar door het Landelijk Bestuur bijeengeroepen.
2. Het Landelijk Bestuur kan om zwaarwegende redenen en op basis van een gemotiveerd besluit het congres in speciale zitting bijeenroepen om over één of meer geagendeerde onderwerpen te beraadslagen. De speciale zitting volgt de gebruikelijke vergaderwijze van een congres, met uitzondering van de termijnen en vereisten in dit artikel en de artikelen 4.8 tot en met 4.12. De besluitvormingstermijnen worden door het Landelijk Bestuur bij congresreglement geregeld. De agenda van de speciale zitting en het congresreglement zijn uiterlijk één week voor de aanvang in het bezit van de leden. De leden bijeen in speciale zitting kunnen rechtsgeldige besluiten nemen.

Artikel 4.4 Bijeenroepen congres op verzoek

1. Voorts wordt het congres ter behandeling van een of meer aangegeven onderwerpen binnen drie maanden bijeengeroepen op verzoek van:
   a) een van de kamerfracties van de partij dan wel de delegatie van de partij in het Europees Parlement;
   b) tenminste twee regionale ledenvergaderingen;
   c) ten minste vijf procent van de stemgerechtigde leden, of indien zulks minder is, ten minste zevenhonderdvijftig leden;
   d) de landelijke financiële commissie in het geval een besluit volgens artikel 5.11, vierde lid naar het oordeel van de commissie de partij in financiële problemen kan brengen.
2. Indien niet binnen twee weken aan het verzoek gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers op kosten van de partij en met de medewerking van het Landelijk Bureau zelf tot die bijeenroeping overgaan op de wijze waarop het Landelijk Bestuur het congres bijeenroept.

Artikel 4.5 De landelijke Besluitvormingscommissie

1. De landelijke Besluitvormingscommissie heeft tot taak:
   a) advisering van het Landelijk Bestuur omtrent op te nemen agendapunten, voortkomend uit voorafgaande besluiten van de ledenvergadering;
   b) bewaking van de procedures inzake de besluitvorming, zoals tijdige publicatie van congresstukken door het Landelijk Bestuur;
   c) het toetsen van de technische conformiteit van moties en amendementen aan de voorschriften die het huishoudelijk reglement ter zake stelt;
   d) vaststellen van besluiten van het congres ten behoeve van het Landelijk Bestuur en deze verwerken in actiepuntenlijsten;
   e) bewaken van de uitvoering van besluiten van het congres door het Landelijk Bestuur.
2. Indien het congres een besluit neemt dat naar het oordeel van de commissie in strijd is met de statuten of het huishoudelijk reglement, dan schorst de commissie dit besluit. Beroep staat uitsluitend open voor Indieners van het voorstel dat leidde tot het geschorst besluit. Indien deze termijn is verstreken en geen beroep is aangetekend, dan is het besluit van het congres nietig verklaard.

3. Onverminderd het bepaalde in artikel 4.16, derde lid kunnen leden van de commissie zelf geen moties en/of amendementen op voorstellen indienen.
4. De commissie heeft bovendien tot taak:
   a) instrueren van regio's en afdelingen omtrent besluitvormingsprocedures, zoals zorgdragen, dat amendementen zich richten op essentiële punten van besluitvorming;
   b) bewaken samenhang statuten en huishoudelijk reglement.

Artikel 4.6 Voorbereiding van het congres

Het Landelijk Bestuur bereidt de besluitvorming op het congres voor en is belast met:
   a) het (doen) vervaardigen van concept voorstellen die aan het congres worden voorgelegd;
   b) het tijdig vaststellen en publiceren van een congresreglement;
   c) het tijdig beschikbaar stellen van deze concept voorstellen aan de partijorganen en leden;
   d) de organisatorische maatregelen die noodzakelijk zijn om een verantwoorde besluitvorming op het congres te bevorderen, waaronder begrepen de tijdige consultatie van de landelijke Besluitvormingscommissie, in het bijzonder voorafgaande aan de vaststelling van het congresreglement.

Artikel 4.7 Aankondiging en agenda van het congres

1. Het tijdstip van een congres, het tijdstip waarop de voorstellen beschikbaar zijn en de termijnen waarbinnen moties en amendementen kunnen worden ingediend worden zo mogelijk tenminste zes maanden tevoren via de website aan de leden bekend gemaakt. Het Landelijk Bestuur stelt uiterlijk tien weken voor het congres de concept-congresagenda vast.
2. De concept-congresagenda en het congresreglement worden uiterlijk vijf weken voor het congres op de website gepubliceerd. Deze aankondiging geldt als uitnodiging voor het congres.

Artikel 4.8 Congresvoorstellen

1. De congresvoorstellen worden uiterlijk vijf weken voor het congres op de website gepubliceerd.
2. Het Landelijk Bestuur maakt de data, die op grond van dit artikel en artikel 4.9 en 4.10 voor dit congres gelden op de website bekend.
3. Het Landelijk Bestuur heeft het recht naar aanleiding van de discussie op het congres congresvoorstellen te formuleren en aan datzelfde congres ter besluitvorming voor te leggen.
4. Congresvoorstellen kunnen behalve door het Landelijk Bestuur ook worden ingediend bij besluit van een (deel)afdeling, regio of geregistreerd thema-afdeling.
5. Een congresvoorstel als bedoeld in het vierde lid dient uiterlijk 10 weken voor het congres bij het Landelijk Bestuur binnen te zijn. Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor agendering, maar kan aan het congres voorstellen een dergelijk congresvoorstel niet of op een later congres in behandeling te nemen.

Artikel 4.9 Moties en amendementen

1. Behoudens het in het huishoudelijk reglement bepaalde ten aanzien van de jaarrekening kunnen met betrekking tot alle geagendeerde congresvoorstellen moties en/of amendementen worden ingediend.
2. Moties en amendementen kunnen worden ingediend:
   a) bij besluit van de ledenvergadering van een regio, (deel)afdeling of geregistreerd thema-afdeling. Dit besluit mag via email tot stand gekomen zijn. Een proces-verbaal van de besluitvorming dient te worden overlegd;
   b) door tenminste vijfentwintig individuele leden;
   c) het Landelijk Bestuur.

   Artikel 4.8, vierde lid is van overeenkomstige toepassing.
3. Moties en amendementen ingediend door individuele leden moeten door minimaal vijfentwintig leden worden ondertekend.
4. De moties en de amendementen dienen te worden opgesteld volgens een in het congresreglement vastgelegd model. Het maximum aantal woorden bedraagt 300.
5. Moties en amendementen met betrekking tot de geagendeerde congresvoorstellen dienen uiterlijk op de in het congresreglement aangegeven tijdstippen voor het congres bij het Landelijk Bureau te worden ingediend met dien verstande dat de periode tot het indienen van de moties en de amendementen inzake congresvoorstellen als bedoeld in artikel 4.9, eerste lid, uiterlijk twee weken voor de aanvang van het congres eindigt.
6. Moties met betrekking tot algemene huishoudelijke aangelegenheden van de partij, algemene organisatorische moties genaamd, alsmede algemene politieke moties, kunnen op de gebruikelijke wijze in de ledenvergadering aan de orde worden gesteld. De betreffende moties worden tijdens de algemene ledenvergadering bij dit agendapunt behandeld. Moties of resoluties die bij aanname als gevolg hebben dat een begrotingspost wordt overschreden dienen vergezeld te gaan van een amendement op de begroting dan wel een voorstel tot wijziging van de begroting.
7. Moties die naar het oordeel van de Besluitvormingscommissie de strekking van een amendement hebben, worden als amendement in behandeling genomen. Zo nodig geeft zij de indieners de gelegenheid om hun voorstel te herformuleren binnen een door de commissie te stellen termijn. Voorstellen om agendapunten te schrappen zijn buiten de orde.

8. Het Landelijk Bestuur heeft de bevoegdheid aangenomen amendementen, die qua taal en stijl niet passen binnen de tekst van een politiek congresvoorstel, aan te passen zonder dat de inhoud gewijzigd wordt. Het Landelijk Bestuur heeft voorts de opdracht om de volgens dit reglement niet-amendeerbare tekstdelen van het verkiezingsprogramma aan te passen op basis van de besluitvorming door het congres voor de aldus aangepaste tekst. Deze bevoegdheid kan het Landelijk Bestuur mandateren aan de landelijke programmacommissie.
9. Onverminderd het bepaalde in artikel 4.16, derde lid, heeft het Landelijk Bestuur het recht om naar aanleiding van ingediende moties en amendementen wijzigingsvoorstellen ten aanzien van congresvoorstellen, moties, amendementen, waaronder begrepen amendementen op ingediende moties, in te dienen. Het draagt er zorg voor dat deze voorstellen in een congresboek zijn opgenomen.

Artikel 4.10 Bevoegdheden van de Besluitvormingscommissie ten aanzien van moties en amendementen
De Besluitvormingscommissie heeft het recht om:

a) amendementen en moties te weigeren, omdat ze niet aan de technische voorschriften voldoen, zoals vormgeving, sluitingstermijn of wanneer amendementen als moties worden ingediend;
b) moties te weigeren op advies van het Landelijk Bestuur omdat ze niet voldoen aan de voorwaarde opgenomen in artikel 4.9, zesde lid. De Besluitvormingscommissie kan aan de indieners een termijn stellen om alsnog aan die voorwaarde te voldoen; sub a is van overeenkomstige toepassing;
c) Indien een motie of amendement door de Besluitvormingscommissie wordt geweigerd, ontvangen de indieners hiervan binnen twee weken na de in artikel 4.9, vijfde lid vermelde sluitingsdatum schriftelijk bericht;
d) het Landelijk Bestuur te adviseren amendementen, die zich in dezelfde richting uitlaten, voor een verantwoorde besluitvorming op het congres ineen te voegen;
e) de volgorde waarin de moties en amendementen op de congresvoorstellen in behandeling en stemming worden genomen aan te geven, zowel in het congresboek als tijdens het congres.
f) amendementen als redactioneel voor te leggen aan het congres;
g) te bepalen welke moties en amendementen met betrekking tot verkiezingsprogramma's tot hoofdpunten van de besluitvorming tijdens het congres moeten leiden, waarbij de overige moties en amendementen aan de programmacommissie ter beoordeling worden meegegeven;
h) het congres te adviseren.

Artikel 4.11 Publicatie moties en amendementen

1. De niet geweigerde moties en amendementen worden gepubliceerd op de in het tweede lid vervatte wijze. Door of namens het Landelijk Bestuur en, indien van toepassing, de financiële commissie kan bij publicatie van de amendementen worden aangegeven, waar het zwaartepunt van de discussie ligt. Bij de publicatie van moties en amendementen kan het Landelijk Bestuur een aanbeveling vermelden.
2. Moties en amendementen met betrekking tot voorstellen voor verkiezingsprogramma's, statuten en huishoudelijk reglement, contributieregeling en regio- en afdelingsbijdrageregelingen, alsmede de gegevens met betrekking tot de kandidaatstelling voor besturen en commissies die door het congres worden gekozen, worden uiterlijk drie dagen voor het congres op de website gepubliceerd en op de eerste dag van het congres aldaar beschikbaar gesteld. Actuele politieke moties, moties met betrekking tot de jaarrekening en moties en amendementen met betrekking tot de congresbegroting, alsmede eventuele aanvullingen op de in de vorige zin bedoelde publicatie zijn op de eerste dag van het congres beschikbaar. In geval van voorstellen, die conform artikel 4.8, derde lid, op het congres worden geformuleerd, geschiedt publicatie op een door het Landelijk Bestuur te bepalen en in het congresreglement vermeld tijdstip op het congres.
3. De Besluitvormingscommissie beslist over nummering en volgorde van plaatsing van moties en amendementen in de congresboeken. Bij algemene politieke moties wordt de volgorde bepaald gehoord het Landelijk Bestuur en de Tweede Kamerfractie en waar van toepassing de Eurofractie. De door de indieners van moties en amendementen aangewezen contactpersonen (minimaal twee) dienen tussen de sluitingsdatum voor indiening en de aanvang van het congres telefonisch en per e-mail bereikbaar te zijn voor overleg met Besluitvormingscommissie en Landelijk Bestuur.

Artikel 4.12 Actuele politieke moties

1. Moties, die betrekking hebben op actuele politieke situaties zoals gedefiniëerd in artikel 1.1.4, kunnen op elk congres worden ingediend op een in het congresreglement bepaald tijdstip. De onderbouwing voor beide criteria dient door de indiener te worden aangedragen in de overwegingen van de motie. De Besluitvormingscommissie besluit of aan deze voorwaarden is voldaan. Zo nee, dan bericht zij binnen 24 uur na sluiting van de indieningstermijn de indieners. Deze hebben 24 uur om tegen dit besluit in beroep te gaan, waarna het Geschillencollege binnen 48 uur uitspraak dient te doen.
2. Een actuele politieke motie dient te worden ondersteund door tenminste vijftien stemgerechtigde leden van de partij of te zijn aangenomen door een afdelings- of regionale ledenvergadering.
3. De Besluitvormingscommissie verifieert of aan de in het eerste en tweede lid genoemde voorwaarden is voldaan en stelt het congres in kennis van de correct ingediende moties.
4. Over geagendeerde congresvoorstellen kunnen geen actuele politieke moties worden ingediend.

5. Indien tijdens het congres door of vanwege het Landelijk Bestuur deelbijeenkomsten worden georganiseerd kunnen naar aanleiding van het aldaar besprokene politieke moties worden ingediend. Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.13 De congresvoorzitters

1. Het congres wordt geleid door een oneven aantal voorzitters, die door het Landelijk Bestuur zijn aangewezen uit de leden die niet functioneel betrokken zijn bij het congres. Bij de behandeling van een onderwerp waarbij een der voorzitters uit hoofde van enigerlei partijfunctie persoonlijk is betrokken, treedt deze niet op als fungerend voorzitter zolang deze behandeling duurt. In de gevallen betreffende de gang van zaken op het congres waarin het huishoudelijk reglement niet voorziet, beslissen de gezamenlijke voorzitters. De fungerend voorzitter van het congres heeft het recht spreektijd te verdelen en te beperken. De beslissingen van de voorzitters zijn bindend behoudens onmiddellijk beroep op het congres, dat daarover stemt zonder discussie.
2. Op voorstel van de voorzitters kan het congres zich ter voorbereiding van de plenaire discussie in secties splitsen onder leiding van de door de voorzitters aangewezen sectievoorzitters en op een wijze als in het congresreglement is geregeld.

Artikel 4.14 Stemmingen op het congres

1. Met inachtneming van het gestelde in artikel 2.8 geschiedt stemming over personen altijd schriftelijk op een wijze vastgesteld door de Landelijke Verkiezingscommissie.
2. Over zaken wordt gestemd op een door de congresleiding te bepalen wijze. Indien geen der aanwezige leden stemming wenst, kan het congres bij acclamatie een besluit nemen.
3. Een congres begint met de aanwijzing van een stemcommissie op voordracht van de voorzitters.
4. De stemcommissie registreert de uitgebrachte stemmen, beslist zonder beroep over de geldigheid daarvan, constateert de uitslag van de stemming en legt de uitslag van de stemming vast in een proces-verbaal. De fungerend voorzitter kan besluiten tot herstemming over te gaan ook indien de stemcommissie daartoe niet heeft besloten.

Artikel 4.15 De notulen van het congres

1. Het verslag van het congres wordt toegezonden aan de voorzitter van de Besluitvormingscommissie en ligt vanaf twee maanden na het congres ter inzage op het Landelijk Bureau. De geluidsbanden worden op een via het Landelijk Bureau ter raadpleging bereikbare plaats bewaard.
2. Het Landelijk Bestuur publiceert zo spoedig mogelijk na het congres op de website korte samenvattingen van de behandelde agendapunten en de Besluitvormingscommissie een overzicht van de aangenomen en verworpen congresvoorstellen, moties en amendementen.

Artikel 4.16 De te behandelen teksten

1. Het congres behandelt in de eerste plaats de geagendeerde congresvoorstellen en de daarop ingediende moties en amendementen, die door de Besluitvormingscommissie zijn goedgekeurd.
2. Wanneer indieners van moties en/of amendementen in overleg met het Landelijk Bestuur wijzigingen aanbrengen in hun voorstellen, dienen zij de Besluitvormingscommissie en de congresleiding hiervan direct in kennis te stellen.
3. De Besluitvormingscommissie heeft het recht om voor een heldere besluitvorming tijdens het congres moties en amendementen in te dienen. Het Landelijk Bestuur heeft het recht om, gehoord de discussie, tijdens het congres moties en amendementen in te dienen. Over het in behandeling nemen van ten congresse ingediende LB-moties of amendementen beslist het congres direct voorafgaand, op gemotiveerd voorstel van de Besluitvormingscommissie.
4. Over niet in de agenda opgenomen onderwerpen kunnen geen besluiten worden genomen.

Artikel 4.17 De wijze van behandeling

De behandeling van moties en amendementen, geschiedt als volgt:

a) de door de indieners aangewezen woordvoerder geeft desgewenst een beknopte toelichting;
b) door of namens het Landelijk Bestuur wordt desgewenst een advies over het voorstel gedaan;
c) de congresleiding verleent gedurende een door haar te bepalen tijd het woord aan anderen dan de indieners of het Landelijk Bestuur die zich vóór een door haar te bepalen tijdstip als spreker hebben aangemeld. De congresleiding kan hiervoor sprekerslijsten hanteren;
d) de congresleiding geeft desgewenst en indien noodzakelijk de woordvoerder van de indieners de gelegenheid tot een reactie op hetgeen over het voorstel naar voren is gebracht; bij ontrading van een voorstel, amendement of motie door het Landelijk Bestuur, krijgt de indiener in ieder geval een “tweede ronde”;
e) indien naar het oordeel van de congresleiding noodzakelijk krijgt ook het Landelijk Bestuur de gelegenheid tot een reactie;
f) de stemcommissie brengt op verzoek van de congresleiding de amendementen in stemming in volgorde van hun ingrijpendheid zoals door de Besluitvormingscommissie in het congresboek aangegeven, en daarna het al dan niet geamendeerde voorstel; indien het voorstel bestaat uit beslispunten, al dan niet opgedeeld in sub-beslispunten, dan worden deze beslispunten, én de eventuele sub-beslispunten, ieder afzonderlijk in stemming gebracht.

g) de stemcommissie brengt op verzoek van de congresleiding de moties en/of resoluties met betrekking tot een bepaald agendapunt in de door de Besluitvormingscommissie in het congresboek vermelde volgorde in stemming, echter niet dan nadat alle moties en/of resoluties bij het betreffende agendapunt zijn toegelicht op de wijze onder sub a tot en met sub d, geregeld; bij actuele politieke moties dient de vergadering afzonderlijk en zonder toelichting of debat te beslissen of die motie in behandeling wordt genomen;
h) over het in behandeling nemen van de actuele politieke moties beslist het congres aan het begin van het agendapunt op voorstel van de Besluitvormingscommissie zonder toelichting of discussie;
i) het Landelijk Bestuur kan aan maximaal twee actuele politieke moties een hogere prioriteit toekennen dan aan de overige actuele politieke moties. Deze worden behandeld voor de overige actuele politieke moties;
j) actuele politieke moties worden voor het overige behandeld in de door de Besluitvormingscommissie vastgestelde volgorde. De congresleiding bepaalt de spreektijd per actuele politieke motie, zodanig dat binnen de geagendeerde tijd voor het agendapunt alle actuele politieke moties aan de orde kunnen komen.

Artikel 4.18 Voorstellen van orde

1. Voorstellen van orde kunnen tijdens het congres uitsluitend worden ingediend omtrent:
   a) verdeling spreektijd;
   b) de wijze van behandeling van en besluitvorming over agendapunten, en daarbinnen de subagendapunten, alsmede over beslispunten, en daarbinnen de sub-beslispunten;
   c) vaststelling of een agendapunt, dan wel een subagendapunt, een beslispunt dan wel een subbeslispunt, voldoende is behandeld en rijp voor besluitvorming is.
2. Ieder lid kan voorts op de volgende gronden een ordevoorstel indienen om een actuele politieke motie niet in behandeling te nemen:
   a) naar de mening van het lid betreft de actuele politieke motie geen actuele zaak, dat wil zeggen het betreft geen zaak die op het volgende congres naar verwachting achterhaald zou zijn;
   b) naar de mening van het lid betreft de actuele politieke motie een zaak waarover voorstudie gewenst is, alvorens tot besluitvorming in een congres te komen.

   Het congres beslist zonder voorafgaande discussie.
3. Indien het congres de behandeling van enig deel van een agendapunt naar een later tijdstip binnen het aan de orde zijnde agendapunt verschuift, worden de hierop betrekking hebbende moties en/of amendementen automatisch aangehouden tot de feitelijke behandeling.
4. Indien het onderhavige agendapunt inmiddels gewijzigd wordt, bepaalt de indiener/ster van de motie of het amendement bij de behandeling ervan of deze/dit nog onderwerp van de beraadslaging dient uit te maken.
5. In alle gevallen betreffende de gang van zaken tijdens het congres, waarin de statuten en het huishoudelijk reglement niet voorzien, beslist de congresleiding.

HOOFDSTUK 5 – HET LANDELIJK BESTUUR

Artikel 5.1 Samenstelling van het Landelijk Bestuur

1. Het Landelijk Bestuur bestaat uit tenminste vijf en ten hoogste elf leden, onder wie in elk geval een voorzitter en tenminste een penningmeester.
2. De penningmeester van de in artikel 5.3, tweede lid, bedoelde rechtspersoon is tevens (één van de) penningmeester(s) van het Landelijk Bestuur en wordt in die gezamenlijke hoedanigheid door het congres gekozen.
3. Het Landelijk Bestuur bepaalt elk jaar met inachtneming van het eerste lid het aantal leden van het Landelijk Bestuur. Het Landelijk Bestuur regelt de onderlinge taakverdeling van zijn leden en stelt de functieaanduiding van zijn leden vast. Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor het onderhouden van een goede communicatie tussen het Landelijk Bestuur en elk van de regio's.
4. De voorzitter wordt middels een poststemming onder alle stemgerechtigde leden in functie gekozen. Bij de aanmelding legt de kandidaat voorzitter ondersteuningsverklaringen voor van tenminste 100 stemgerechtigde leden. De ondersteuningsverklaringen bestaan uit een naam, een lidnummer en handtekening en dienen in één keer bij de kandidaatstelling gevoegd te worden.
5. De penningmeester(s) wordt door het congres in functie gekozen. De overige leden van het Landelijk Bestuur worden door het congres per te vervullen vacature gekozen.
6. Bij een vervroegde Tweede Kamerverkiezing en de beëindiging van een termijn van een Landelijk Bestuurslid kan het congres op verzoek van het Landelijk Bestuur de lidmaatschapstermijn van dit bestuurslid verlengen tot het volgende congres. De vacature dient op het volgende congres te worden opengesteld.
7. Bij tussentijdse vacatures of langdurig ziekteverzuim in het bestuur kan het Landelijk Bestuur, al dan niet uit zijn midden, een functiewaarnemer aanwijzen voor de periode tot het eerstvolgend congres waarop een nieuw bestuurslid kan worden gekozen of tot wanneer het bestuurslid weer hersteld is.

8. Voor de ondersteuning van zijn taken beschikt het Landelijk Bestuur over een uitvoeringsorganisatie: het Landelijk Bureau. De directeur van het Landelijk Bureau woont q.q. de vergaderingen van het Landelijk Bestuur bij, tenzij het Landelijk Bestuur anders besluit. Het Landelijk Bureau voorziet in het secretariaat van het Landelijk Bestuur.

Artikel 5.2 Taken van het Landelijk Bestuur

1. Het Landelijk Bestuur is verantwoordelijk voor het voorbereiden en voorleggen van voorstellen aan het congres inzake:
   a) de organisatie en de reglementen;
   b) het politieke programma;
   c) de financiën, waaronder begroting en jaarrekening.
2. Het Landelijk Bestuur is er primair om:
   a) de organisatie van de partij goed te laten functioneren;
   b) initiatieven te nemen en randvoorwaarden te creëren om tot een goed politiek debat te komen;
   c) de partij te vertegenwoordigen bij de fractie en de vinger aan de pols te houden in de uitvoering van het verkiezingsprogramma en andere politieke keuzen;
   d) het bevorderen dat er zich voldoende en goed gekwalificeerde kandidaten voor vacatures binnen en namens de partij aanmelden.
3. Het bestuur heeft voorts tot taak:
   a) het (geregeld en tijdig) bijeenroepen van het congres vanwege organisatorische en politieke aangelegenheden;
   b) het organiseren van politieke evenementen van algemene strekking, zoals spreekbeurten en verkiezingsbijeenkomsten;
   c) het verzorgen van de communicatie met de leden enerzijds en andere partijorganen anderzijds;
   d) zorg te dragen in het geval van deelname aan verkiezingen voor het voeren van een verkiezingscampagne en het daarbij betrekken van de fractie en kandidaten.
4. Het Landelijk Bestuur dient verantwoording af te leggen aan het congres. Met het oog daarop brengt het bestuur jaarlijks gemotiveerd verslag uit van zijn werkzaamheden en er is een vast agendapunt “vragenronde bestuur” op de ledenvergadering.

Artikel 5.3 Bevoegdheden van het Landelijk Bestuur

1. Voor zover door statuten, huishoudelijk reglement en het congres niet beperkt, heeft het Landelijk Bestuur alle bevoegdheden betreffende:
   a) organisatie op landelijk niveau en coördinatie van activiteiten van regio’s en afdelingen;
   b) het nemen van beleidsbeslissingen en het kenbaar maken van eigen meningen en conclusies als de opvatting van het Landelijk Bestuur;
   c) het instelling van landelijke bestuurscommissies of projectgroepen met een vaste, dan wel een tijdelijke taakstelling, mede ter ondersteuning van de beleidsvoorbereiding, in elk geval stelt het Landelijk Bestuur de landelijke programmacommissie in;
   d) het vertegenwoordigen van de partij binnen verenigingen waarbij de partij is aangesloten of waarnemer is, waaronder begrepen internationale verenigingen van politieke partijen en Europese politieke partijen;
   e) het, zo nodig na advisering door de landelijke programmacommissie en/of de adviesraad, indienen van moties, resoluties en amendementen namens de partij in internationale verenigingen van politieke partijen en Europese politieke partijen waarbij de partij is aangesloten.
   f) het (doen) uitgeven van (al dan niet) periodieke publicaties, al dan niet in samenwerking met anderen, waaronder inbegrepen het maken van afspraken met die organen omtrent bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
   g) het (doen) publiceren van een website, al dan niet in samenwerking met anderen, waaronder inbegrepen het maken van afspraken met die organen omtrent bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
2. Het Landelijk Bestuur kan uitvoering van (delen van) het politiek wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de partij opdragen aan een daartoe ingestelde rechtspersoon. De statuten van deze rechtspersoon behoeven de goedkeuring van het congres.
3. Het Landelijk Bestuur kan uitvoering van delen van het internationale beleid van de partij en overige delen van zijn beleid van de partij opdragen aan daartoe ingestelde rechtspersonen. De statuten en reglementen van deze rechtspersonen behoeven de goedkeuring van het Landelijk Bestuur.

Artikel 5.4 Ondersteuning partijorganen

1. Het Landelijk Bestuur voorziet in het secretariaat van het Geschillencollege, het bestuur van de bestuurdersvereniging, de landelijke programmacommissie, de redactieraad van het partijblad en – indien ingesteld – de redactieraad van de website alsmede de door het congres benoemde permanente organen door aan deze organen een van de medewerkers van het Landelijk Bureau als “ambtelijk secretaris” beschikbaar te stellen.
2. De in het eerste lid genoemde organen hebben hun zetel ten kantore van het Landelijk Bureau.
3. Met inachtneming van het bepaalde inzake de kosten van enig geschil komen de kosten van de in het eerste lid genoemde organen voor rekening van het Landelijk Bestuur, onder het uitdrukkelijke voorbehoud van goedkeuring vooraf door de penningmeester.

4. Van de vergaderingen van de in het eerste lid genoemde organen worden door de toegevoegd secretaris verslagen gemaakt, die aan de leden van deze organen, alsmede aan hun contactpersoon van het Landelijk Bestuur worden toegezonden.

Artikel 5.5 Partijpublicaties

1. Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor een regelmatige uitgave van een partijblad, dat gratis aan alle leden wordt toegezonden.
2. Het Landelijk Bestuur kan verantwoordelijkheden voor het partijblad aan een redactieraad mandateren en regelt indien het dat doet, de samenstelling, taak en bevoegdheden van deze redactieraad in een redactie-statuut.

Artikel 5.6 Internet

1. Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor aanwezigheid van de partij op het internet door middel van een website en door middel van verspreiding van digitale uitgaven via e-mail, die op verzoek kunnen worden toegezonden. Het Landelijk Bestuur is bevoegd deze aanwezigheid gezamenlijk te verzorgen met één of meer van de fracties in een van de Kamers der Staten-Generaal of de delegatie in het Europees Parlement of een ander partijorgaan.
2. Het Landelijk Bestuur kan verantwoordelijkheden voor de website mandateren aan een redactieraad. In dat geval regelt het de samenstelling, taak en bevoegdheden van deze redactieraad in een redactiestatuut.

Artikel 5.7 Begroting, contributieregeling, bijdrageregeling en afdrachtenregeling

1. Jaarlijks biedt het Landelijk Bestuur het congres een begroting voor het komende jaar, een contributieregeling voor het komende jaar, een regeling voor de financiële bijdrage aan de regio's en de afdelingen ter vaststelling aan.
2. Het Landelijk Bestuur is bevoegd aan het congres een regeling inzake de afdracht van leden van vertegenwoordigende lichamen en benoemde bestuurders aan de partij ter vaststelling aan te bieden.

Artikel 5.8 Financiële verantwoording

1. Jaarlijks na afloop van het verenigingsjaar laat de penningmeester de boeken van de vereniging controleren door een door het Landelijk Bestuur aangewezen registeraccountant. Het rapport van deze accountant wordt terstond overhandigd aan het Landelijk Bestuur en de financiële commissie. De jaarrekening dient uiterlijk binnen een half jaar na het einde van het boekjaar door het Landelijk Bestuur te zijn vastgesteld en wordt onmiddellijk na vaststelling, vergezeld van het accountantsrapport gedurende tenminste een half jaar voor de leden op het Landelijk Bureau ter inzage gelegd.
2. Tijdens het congres wordt de jaarrekening van het afgelopen jaar ter goedkeuring aangeboden. Op het congres stelt het Landelijk Bestuur het exploitatieoverzicht over het afgelopen jaar, de balans en het accountantsrapport aan de orde en verzoekt het congres de penningmeester te déchargeren.
3. De toelichting op de jaarrekening bevat onder meer een lijst van alle schenkingen aan de partij, zonder vermelding van de namen van de schenkers, boven het bedrag dat de wet financiering politieke partijen voorschrijft.
4. Bij aanbieding van de jaarrekening legt het Landelijk Bestuur verantwoording af over de besteding van het verkiezingsfonds en verschaft inzicht in de voorgenomen besteding van dit fonds.

Artikel 5.9 Uitbetaling bijdragen aan regio's en afdelingen

Het Landelijk Bestuur betaalt de door het congres vastgestelde bijdrage uit de contributiegelden aan een regio of afdeling over enig jaar aan deze regio of afdeling niet eerder uit dan nadat een door de ledenvergadering van die regio of afdeling goedgekeurde jaarrekening over het daaraan voorafgaande jaar door het Landelijk Bestuur is ontvangen.

Artikel 5.10 De landelijke financiële commissie

1. De landelijke financiële commissie heeft tot taak toezicht uit te oefenen op het financieel beheer van het Landelijk Bestuur en de penningmeester gevraagd of ongevraagd te adviseren inzake financiële aangelegenheden.
2. De commissie heeft ook tot taak advies uit te brengen aan het congres inzake de goedkeuring en vaststelling van de begroting, de jaarrekening en de overige financiële aangelegenheden.
3. De commissie vergadert tenminste eenmaal per kwartaal en verder zo vaak als twee of meer leden of de penningmeester dat nodig achten.
4. Besluiten en adviezen van de commissie worden genomen met een gewone meerderheid, waarbij alle leden hun stem dienen uit te brengen.
5. De leden van de commissie kunnen te allen tijde kennis nemen van de financiële bescheiden van de partij en zich laten inlichten door de penningmeester over de stand van zaken.
6. De commissie heeft bovendien tot taak te beslissen omtrent décharge van een regio- of afdelingspenningmeester, indien de betrokken ledenvergadering nalaat décharge te verlenen.

Artikel 5.11 Bevoegdheden van de landelijke financiële commissie

1. De landelijke financiële commissie heeft het recht wanneer veranderende omstandigheden daartoe aanleiding geven, bepaalde posten uit de (deel)begroting geheel of gedeeltelijk te blokkeren.
2. De penningmeester en de andere leden van het Landelijk Bestuur behoeven voor het aangaan van enige verbintenis of het doen van uitgaven, die niet expliciet in de begroting zijn vermeld of het in de begroting vermelde bedrag overschrijden, schriftelijke goedkeuring van de commissie.
3. Uitgaven ten laste van begrotingsposten, waar door de commissie een beperking tot het doen van uitgaven, dan wel het aangaan van verplichtingen is aangebracht, behoeven eveneens vooraf de schriftelijke goedkeuring van de financiële commissie.
4. Indien de gevraagde goedkeuring wordt geweigerd, is het Landelijk Bestuur, na overleg met de commissie, bevoegd om het besluit van deze commissie terzijde te stellen en de goedkeuring alsnog te verlenen. Een dergelijk besluit wordt schriftelijk en gemotiveerd direct aan de commissie en vervolgens aan het eerstvolgende congres bekendgemaakt.

HOOFDSTUK 6 – HET POLITIEK PROGRAMMA

Artikel 6.1 Het politieke programma

1. Het politieke programma van de partij bestaat uit:
   a) de door het congres vastgestelde Uitgangspunten van de partij;
   b) de congresuitspraken over majeure politieke thema's;
   c) de verkiezingsprogramma's ten behoeve van de verkiezingen voor de direct gekozen vertegenwoordigende lichamen.
2. Het Landelijk Bestuur is verantwoordelijk voor het voorleggen van ontwerpteksten van (delen van) het politieke programma aan het congres. Het congres kan het bestuur machtigen bedoelde ontwerpteksten ter goedkeuring in plaats van ter vaststelling voor te leggen.

Artikel 6.2 De landelijke programmacommissie

1. Er is een door het Landelijk Bestuur ingestelde landelijke programmacommissie ten behoeve van het politieke programma en het verkiezingsprogramma op landelijk en Europees niveau.
2. De ten hoogste zeven leden van de commissie worden door het Landelijk Bestuur benoemd en ontslagen. Indien en zolang de landelijke programmacommissie belast is met de voorbereiding van een landelijk verkiezingsprogramma, draagt het Landelijk Bestuur de verantwoordelijkheid voor vertegenwoordiging van de betrokken fracties in de commissie. De commissie werkt in overeenstemming met het Landelijk Bestuur en kan door het Landelijk Bestuur worden belast met het adviseren aan het congres omtrent in te dienen en ingediende resoluties, moties en amendementen.

Artikel 6.3 Taken van de landelijke programmacommissie

1. De landelijke programmacommissie heeft tot taak:
   a) het ontwerpen van het conceptverkiezingsprogramma ten behoeve van de verkiezingen op landelijk niveau;
   b) het voorleggen hiervan aan het Landelijk Bestuur, teneinde dit bestuur in de gelegenheid te stellen een voorstel aan het congres voor te leggen;
   c) het ter vergadering adviseren aan de leden omtrent de ingediende moties en amendementen inzake het verkiezingsprogramma.
2. De commissie is bovendien belast met de bewaking van de samenhang van het politieke programma en gebruikt dit als toetsingskader voor de beoordeling van "actuele politieke moties" tijdens een congres en voor de vastgestelde verkiezingsprogramma's.

Artikel 6.4 Verkiezingsprogramma voor de Staten-Generaal

1. Het verkiezingsprogramma bevat het beleid dat de partij in een periode van vier jaar wenst te verwezenlijken, is geldig voor die periode en kan tussentijds niet worden gewijzigd. Alleen het eerste inleidende hoofdstuk, de eerste inleidende paragrafen per hoofdstuk en de financiële verantwoording kunnen door het Landelijk Bestuur als niet amendeerbaar worden aangemerkt. Deze onderdelen kunnen standpunten in algemene termen bevatten maar mogen niet in strijd zijn met of een aanvulling geven op de rest van het programma, dan wel een bijzondere interpretatie daarvan. Het congres heeft het recht via moties aan te geven welke profileringspunten in deze inleidingen naar voren dienen te worden gebracht.
2. Het verkiezingsprogramma wordt vastgesteld ten behoeve van de verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, doch is van overeenkomstige betekenis voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal.
3. Kandidaten voor het lidmaatschap van de Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn gehouden het verkiezingsprogramma naar beste vermogen uit te voeren.

Artikel 6.5 Verkiezingsprogramma voor het Europees Parlement

1. Het Europees verkiezingsprogramma bevat het beleid dat de partij in een periode van vijf jaar wenst te verwezenlijken, is geldig voor die periode en kan niet tussentijds worden gewijzigd. Het eerste inleidende hoofdstuk en de eerste inleidende paragrafen per hoofdstuk kunnen door het Landelijk Bestuur als niet amendeerbaar worden aangemerkt. Deze onderdelen kunnen standpunten in algemene termen bevatten, maar mogen niet in strijd zijn met of een aanvulling geven op de rest van het programma, dan wel een bijzondere interpretatie daarvan. Het congres heeft het recht via moties aan te geven welke profileringspunten in deze inleidingen naar voren dienen te worden gebracht.
2. Het verkiezingsprogramma wordt vastgesteld ten behoeve van de verkiezingen van het Europees Parlement. Kandidaten voor het lidmaatschap van het Europees Parlement zijn gehouden het verkiezingsprogramma naar beste vermogen uit te voeren.
3. Het Europees verkiezingsprogramma mag niet in strijd zijn met het verkiezingsprogramma voor het Nederlands Parlement behoudens een uitdrukkelijk daarover genomen besluit van het congres, en geldt – voor zover van toepassing – als aanvulling op het verkiezingsprogramma van de Europese politieke partij waarbij D66 is aangesloten.

HOOFDSTUK 7 – VERKIEZING VAN KANDIDATEN VOOR VERTEGENWOORDIGENDE LICHAMEN

Artikel 7.1 Verantwoordelijkheden Landelijke Verkiezingscommissie

De Landelijke Verkiezingscommissie is verantwoordelijk voor de kandidaatstellings- en verkiezingsprocedures op Europees en landelijk niveau in het algemeen en er verantwoordelijk voor dat slechts die kandidaten op vertegenwoordigende lijsten worden geplaatst die voldoen aan de wettelijke vereisten voor verkiezing.

Artikel 7.2 De Landelijke Verkiezingscommissie

1. De Landelijke Verkiezingscommissie heeft tot taak op onpartijdige wijze de goede voortgang van de kandidaatstellingsprocedure voor de verkiezingen op landelijk en Europees niveau voor de vertegenwoordigende lichamen, besturen, bijzondere organen, commissies en raden volgens de bepalingen van het huishoudelijk reglement te bewerkstelligen.
2. De commissie is belast met de controle en verificatie van de informatie van de kandidaten en de informatieverstrekking over de kandidaten aan de leden.
3. De commissie is belast met het vaststellen van de stemmingen en het bekendmaken van de uitslag ervan.
4. De commissie heeft eveneens tot taak het doen van voorstellen aan het congres met betrekking tot kandidaatstellings- en verkiezingsprocedures.
5. De commissie draagt tevens zorg voor de indiening van de overeenkomstig het huishoudelijk reglement, samengestelde kandidatenlijsten voor de verkiezingen voor de landelijke vertegenwoordigende lichamen op de wijze als door de Kieswet is voorgeschreven.

Artikel 7.3 Bevoegdheden van de Landelijke Verkiezingscommissie

1. De Landelijke Verkiezingscommissie heeft de bevoegdheid een besluit tot herstemming ten aanzien van de lijstvolgorde en de verkiezing van de lijsttrekker te nemen. Een dergelijk besluit wordt slechts genomen indien door procedurele fouten of door achteraf onjuist gebleken informatie over, dan wel late terugtreding van kandidaten, de belangen van één of meer andere kandidaten ernstig geschaad zijn.
2. De commissie neemt een besluit als bedoeld in het vorige lid ambtshalve of op verzoek van het congres, een belanghebbende of het Landelijk Bestuur. De beroepstermijn bedraagt 24 uur nadat de beslissing per e-mail aan de betrokken kandidaten is kenbaar gemaakt. Tegen de beslissing, waarbij de commissie een verzoek tot herstemming heeft afgewezen, is geen beroep mogelijk tenzij de commissie in strijd met de vereiste procedurele zorgvuldigheid heeft gehandeld.
3. De commissie is tevens met betrekking tot de verkiezingen belast met het geven van aanwijzingen met betrekking tot de uitleg en de toepassing van de reglementen met het houden van toezicht. Tegen een aanwijzing is beroep mogelijk.
4. Indien een beroep wordt ingesteld tegen een beslissing die verband houdt met de kandidaatstelling, is de commissie niet bevoegd tot het nemen van besluiten als bedoeld in het eerste en derde lid, totdat het Geschillencollege uitspraak heeft gedaan.

Artikel 7.4 Beslissingen tot deelname aan verkiezingen

1. Uiterlijk tien maanden voor de verkiezing van een van de kamers der Staten-Generaal of het Europees Parlement kan het congres beslissen niet deel te nemen aan deze verkiezingen.
2. De Landelijke Verkiezingscommissie neemt uiterlijk tien maanden voor de verkiezingen op landelijk of Europees niveau de navolgende besluiten:
   a) de vaststelling van het conceptprofiel als bedoeld in artikel 7.6;
   b) het aanvangs- en sluitingstijdstip van de aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling voor het lijsttrekkerschap met inachtneming van artikel 7.7;
   c) het aanvangs- en sluitingstijdstip van de aanmeldingstermijn voor de overige kandidaten als bedoeld in artikel 7.8;
   d) de datum van vaststelling van de definitieve kandidaatstelling als bedoeld in artikel 7.8;

e) de datum van de verkiezing van de lijsttrekker als bedoeld in artikel 7.7;
f) het minimaal te behalen percentage vermeldingen bij de poststemming voor plaatsing op de kandidatenlijst ingevolge de Kieswet;
g) het maximale aantal kandidaten dat geplaatst wordt op een kandidatenlijst ingevolge de Kieswet;
h) het minimale en maximale aantal te vermelden kandidaten op het stembiljet als bedoeld in artikel 7.12, derde lid;
i) het aanvangs- en sluitingstijdstip voor het inzenden van de stembiljetten als bedoeld in artikel 7.12, derde lid.

Artikel 7.5 Stemadvies

1. Het stemadvies wordt als volgt opgesteld:
    a. Na sluiting van de aanmeldingstermijn worden tenminste achtentwintig dagen uitgetrokken om alle kandidaten te kunnen horen.
    b. Het stemadvies wordt opgesteld door de voorzitter van het Landelijk Bestuur en de lijsttrekker van die verkiezingen. Zij laten zich adviseren door één of meer externe adviseurs, waaronder een lid/de leden van de door het Landelijk Bestuur benoemde talentencommissie.
    c. Als de voorzitter van het Landelijk Bestuur kandidaat is voor de desbetreffende verkiezingen, worden zijn/haar taken in de totstandkoming van het stemadvies waargenomen door één van de vice-voorzitters van het Landelijk Bestuur.
    d. De kandidaten worden gehoord aan de hand van het politieke profiel dat door de ledenvergadering is vastgesteld.
    e. Het stemadvies wordt eerst aan alle kandidaten voorgelegd, waarna alle kandidaten gedurende vier dagen het recht hebben aan dit advies een persoonlijke reactie toe te voegen van maximaal driehonderd woorden, hetwelk onverbrekelijk verbonden met het stemadvies aan de leden ter kennis wordt gebracht.
    f. Over de wijze van handelen bij de totstandkoming van het stemadvies kan tot drie dagen nadat een stemadvies aan de kandidaten is gezonden, een geschil aanhangig worden gemaakt bij het Geschillencollege, dat binnen zeven dagen na de hiervoor bedoelde verzending een uitspraak doet. Het stemadvies wordt gedurende deze periode niet aan de leden ter kennis gebracht.

Artikel 7.6 Profiel lijsttrekker en kandidaten

Ten behoeve van de lijstsamenstelling voor vertegenwoordigende lichamen wordt aan het congres voor de opening van de interne kandidaatstelling een profiel van de te kiezen lijsttrekker en een profiel van de te kiezen kandidaten ter vaststelling voorgelegd. In het profiel van de te verkiezen kandidaten wordt tevens aangegeven over welke deskundigheid een fractie in ieder geval moet beschikken. De profielen worden samengesteld door het Landelijk Bestuur en de desbetreffende fractie. Bij het ontbreken van een fractie worden de profielen samengesteld door het Landelijk Bestuur.

Artikel 7.7 Verkiezing van de lijsttrekker

1. De aanmeldingstermijn voor het lijsttrekkerschap duurt tenminste één maand en sluit uiterlijk zes maanden voor de dag der kandidaatstelling ingevolge de Kieswet.
2. Bij de aanmelding legt de kandidaat-lijsttrekker ondersteuningsverklaringen voor van tenminste 1% van de stemgerechtigde leden. De ondersteuningsverklaringen bestaan uit een lidnummer en handtekening en dienen in één keer bij de kandidaatstelling gevoegd te worden. De peildatum voor het aantal stemgerechtigde leden en het daaruit voortvloeiende aantal benodigde ondersteuningsverklaringen wordt door de Landelijke Verkiezingscommissie bij de opening van de kandidaatstelling bekend gemaakt.
3. De verkiezing van de lijsttrekker vindt plaats middels een poststemming of op het congres. De Landelijke Verkiezingscommissie nodigt hiertoe alle stemgerechtigde leden uit om deel te nemen aan de poststemming of het betreffende congres te bezoeken, uiterlijk dertig dagen na de sluiting van de kandidaatstellingstermijn als bedoeld in het eerste lid.
4. Het in het vorige onderdeel bedoelde congres vindt niet later plaats dan twee maanden na de in het eerste lid van dit artikel bedoelde sluitingsdatum. De Landelijke Verkiezingscommissie bepaalt in een zitting tijdens het hiervoor in onderdeel a bedoelde congres de uitslag van de lijsttrekkerverkiezing. Van deze zitting wordt proces-verbaal opgemaakt.

Artikel 7.8 Aanmelding overige kandidaten

1. De aanmeldingstermijn voor de overige kandidaten duurt tenminste één maand en sluit uiterlijk vier maanden voor de dag der kandidaatstelling ingevolge de Kieswet.
2. De definitieve kandidatenlijst dient uiterlijk achtentwintig dagen voorafgaande aan “de dag der kandidaatstelling” ingevolge de Kieswet te zijn vastgesteld.

Artikel 7.9 Informatieplicht landelijke verkiezingscommissie

De Landelijke Verkiezingscommissie maakt bij opening van de kandidaatstelling de volgende gegevens bekend aan de leden:

a) de besluiten als bedoeld in artikel 7.4, tweede lid;
b) de datum waarop een kandidaat uiterlijk lid moet zijn voor deelname aan de verkiezing;
c) de peildata voor het stemrecht (ledenvergaderingen en toezending stembiljetten);
d) de wijze van aanmelding en de wijze van het verkrijgen van het aanmeldingsformulier;
e) (indien van toepassing) de verklaring van de individuele kandidaten of deze bereid zijn toepassing te geven aan een door de ledenvergadering vastgestelde afdrachtregeling politieke vertegenwoordigers;
f) de datum en de wijze waarop de voorstellen en de kandidatenoverzichten aan de leden beschikbaar worden gesteld;
g) de data waarop de uitslagen uiterlijk zullen worden gepubliceerd;
h) het aanmeldingsadres;
i) (indien van toepassing) het aantal stemgerechtigde leden op de dag van de opening van de kandidaatstelling en het daaruit voortvloeiende benodigde aantal ondersteuningsverklaringen voor de kandidatuur.

Artikel 7.10 Voorwaarden bij kandidaatstelling en onverkiesbare plaatsen

1. Op de “dag der kandidaatstelling” ingevolge de Kieswet dient de kandidaat te voldoen aan de wettelijk vereiste voorwaarden om in het vertegenwoordigende lichaam te worden gekozen, met dien verstande dat aan de wettelijke voorschriften met betrekking tot de minimumleeftijd op de dag van de verkiezing moet zijn voldaan.
2. Een kandidaat die bij de aanmelding als kandidaat een voorkeur uitspreekt voor een onverkiesbare plaats op de kandidatenlijst wordt na afloop van de interne verkiezingen door de betreffende verkiezingscommissie onder aan de kandidatenlijst in volgorde van het aantal stemmen geplaatst.

Artikel 7.11 Voorkeursacties

1. Het houden van voorkeursacties ten gunste van één of meer kandidaten voor vertegenwoordigende functies namens de partij is toegestaan, onder de voorwaarden dat:
   a) er op geen enkele wijze ten nadele van de overige kandidaten wordt gesproken of gehandeld in woord en geschrift;
   b) indien sprake is van verzending aan leden waar een selectie uit het ledenbestand nodig is, het Landelijk Bureau op kosten van de actievoerders als “verzendhuis” optreedt, zowel per post als bij mailzendingen;
   c) actievoerders geen gebruik maken van adressenbestanden, dan wel mailbestanden van de partij.
2. Voorkeursacties zoals bedoeld in het vorige lid dienen ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Landelijke Verkiezingscommissie. De LVC kan nadere regels stellen over de wijze van uitvoering van voorkeurs¬acties teneinde onevenredige benadeling van andere kandidaten te voorkomen en ter invulling van zijn be¬voegdheid tot het verlenen van goedkeuring.
3. Daarnaast zijn kandidaten gerechtigd de eigen kandidatuur op ledenvergaderingen kenbaar te maken.
4. Het uitbrengen van schriftelijke stemadviezen door andere partijorganen of fracties in vertegenwoordigende lichamen is niet toegestaan.

Artikel 7.12 Verkiezing overige kandidaten door poststemming

1. De samenstelling van de kandidatenlijst voor zover het betreft de tweede en volgende plaatsen, geschiedt via een poststemming.
2. Hiertoe zendt de Landelijke Verkiezingscommissie aan alle stemgerechtigde leden uiterlijk acht weken na de sluiting van de kandidaatstellingstermijn als bedoeld in artikel 7.8, eerste lid, een bericht dat de poststemming geopend is, de wijze waarop kan worden gestemd en de vindplaats van het kandidatenoverzicht.
3. Het stembiljet bevat een toelichting, de datum en het tijdstip waarop de poststemming sluit, alsmede het minimaal en maximaal aantal te vermelden kandidaten.

Artikel 7.13 De kandidatenlijst

1. De kandidatenlijst voor een vertegenwoordigend lichaam omvat het aantal kandidaten, zoals vastgesteld conform artikel 7.4, tweede lid, onder g.
2. De Landelijke Verkiezingscommissie bepaalt het maximaal aantal te plaatsen kandidaten op de kieslijsten welk aantal kandidaten van de definitieve landelijke lijst op alle in te dienen kandidatenlijsten voor de Tweede Kamer op de overeenkomstig genummerde plaatsen worden geplaatst.
3. Op de kandidatenlijsten voor de Tweede Kamer worden de resterende plaatsen bezet door de nog niet geplaatste kandidaten naar woonplaatsprincipe in volgorde waarin zij op de definitieve landelijke ranglijst zijn geplaatst.

Artikel 7.14 Schrappen van kandidaten van de kandidatenlijst

1. De Landelijke Verkiezingscommissie heeft tot uiterlijk eenentwintig dagen voor de “dag der kandidaatstelling” ingevolge de Kieswet de bevoegdheid kandidaten van de kandidatenlijst voor vertegenwoordigende lichamen te schrappen.
2. De LVC is daartoe uitsluitend bevoegd wanneer er feiten en omstandigheden aan het licht komen, die op het moment van kiezen niet of onvoldoende bekend waren en die naar het oordeel van de Landelijke

Verkiezingscommissie of van het Landelijk Bestuur zelf:
a) redelijkerwijs tot een aanmerkelijk andere uitslag zouden kunnen leiden;
b) een kandidaat dan wel de partij ernstig in diskrediet brengen.

Van een zodanige aanbeveling wordt de kandidaat terstond schriftelijk kennis gegeven onder opgave van de redenen voor die aanbeveling.

3. In het geval van tussentijdse landelijke verkiezingen staat tegen deze beslissing geen beroep open. De beroepsprocedure dient voor "de dag der kandidaatstelling" ingevolge de Kieswet te zijn voltooid.

Artikel 7.15 Tussentijdse en vervoegde verkiezingen

Indien in het geval van tussentijdse en vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal de in hoofdstuk 4 en 7 geregelde procedures wegens spoedeisendheid niet kunnen worden gevolgd, stelt het Landelijk Bestuur een verkiezingsreglement vast, waarin in ieder geval bepalingen zijn opgenomen over de samenstelling van de kandidatenlijst, congrestermijnen en verkiezingsprogramma.

HOOFDSTUK 8 – DE BESTUURDERSVERENIGING

Artikel 8.1 De leden van de bestuurdersvereniging

1. De bestuurdersvereniging is een sectie van de partij.
2. Lid van de bestuurdersvereniging zijn van rechtswege die leden van de partij, die een verkozen of politiek benoemde functie in het openbaar bestuur in Nederland of Europa vervullen.
3. Aan het lidmaatschap is geen afzonderlijke contributieverplichting verbonden.
4. De leden van de bestuurdersvereniging vormen tezamen de algemene ledenvergadering van de bestuurdersvereniging. Zij stelt een verenigingsreglement vast, dat geen bepalingen mag bevatten die strijdig zijn met de statuten en het huishoudelijk reglement.

Artikel 8.2 Het bestuur van de bestuurdersvereniging

1. Het bestuur bestaat uit vijf leden, waarvan drie leden rechtstreeks door en uit de aangesloten leden worden gekozen in de functies van voorzitter, secretaris en penningmeester en twee leden benoemd door het Landelijk Bestuur. Artikel 2.8 en 2.9 zijn van overeenkomstige toepassing op de gekozen leden.
2. Het bestuur heeft als taak het ten behoeve van de leden van de bestuurdersvereniging uitvoeren van de in het reglement van de bestuurdersvereniging genoemde taken. Het bestuur werkt in overeenstemming met het Landelijk Bestuur. De voorzitter van het bestuur voert namens de bestuurdersvereniging het overleg met het Landelijk Bestuur.

HOOFDSTUK 9 – BEROEP OP HET GESCHILLENCOLLEGE

Artikel 9.1 Het instellen van beroep

1. Zodra een beroep wordt ingediend, informeert de voorzitter van het college zo spoedig mogelijk de andere partij en het Landelijk Bestuur.
2. De leden en de toegevoegd secretaris van het Geschillencollege verstrekken geen verdere informatie over aanhangige beroepen, noch aan het Landelijk Bestuur, noch aan derden die niet bij het beroep betrokken zijn.
3. Iedere partij in een beroepsprocedure dient steeds zijn eigen kosten te dragen.

Artikel 9.2 Beroeps- en uitspraaktermijn

1. Een gemotiveerd beroepschrift dient binnen vier weken na de bekendmaking van de beslissing als bedoeld in artikel 22 van de statuten bij het Geschillencollege te worden ingediend. De kamer doet uitspraak uiterlijk zes weken na ontvangst van het beroepsschrift.
2. In afwijking van het voorgaande gelden in de nagenoemde gevallen de volgende beroeps- en uitspraaktermijnen die afwijken van deze termijnen:

a) dispensatieverzoek als bedoeld in artikel 2.7.5 van het HR: de beroepstermijn bedraagt twee dagen na bekendmaking, het Geschillencollege doet binnen drie dagen na ontvangst van het beroepschrift uitspraak;
b) besluit inzake kandidaatstelling als bedoeld in artikel 2.8.7 van het HR: uiterlijk drie dagen na verzending van het bericht van niet-acceptatie kan beroep worden ingesteld bij het Geschillencollege, dat uiterlijk binnen 7 werkdagen uitspraak doet;
c) besluit inzake kandidaatstelling voor besturen en commissie als bedoeld in artikel 2.8.8 van het HR: de beroepstermijn is drie dagen na de sluiting van de aanmeldingstermijn en het Geschillencollege doet uiterlijk vierentwintig uur voor de aanvang van de ledenvergadering uitspraak;
d) wijze van handelen bij de totstandkoming van het stemadvies als bedoeld in artikel 7.5 van het HR: tot drie dagen nadat een stemadvies aan de kandidaten is gezonden, kan een beroep aanhangig worden gemaakt bij het Geschillencollege, dat binnen zeven dagen na de hiervoor bedoelde verzending een uitspraak doet.
e) afwijzing van het predikaat actuele politieke moties als bedoeld in artikel 4.12.1 van het HR: 24 uur om tegen dit besluit in beroep te gaan, waarna het Geschillencollege binnen 48 uur uitspraak dient te doen.

Artikel 9.3 Het vooronderzoek

1) Het beroepschrift wordt zo spoedig mogelijk aan de voorzitter van het Geschillencollege gestuurd, die eerst nagaat of het college bevoegd is om op het beroep te beslissen en of het beroepschrift, gelet op de daarop van toepassing zijnde regelgeving, tijdig is ingediend.
2) Indien niet wordt voldaan aan het bepaalde in het vorige lid kan de voorzitter gemotiveerd het beroep buiten behandeling stellen. De voorzitter zendt een afschrift van deze beslissing zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen twee weken aan de betrokkenen.
3) Voordat een Kamer ingesteld wordt, kan de voorzitter proberen de partijen te verzoenen. Als een verzoeningspoging niet tot resultaat leidt, maakt de voorzitter geen deel uit van de Kamer die het beroep behandelt.
4) De toegevoegd secretaris zendt verweerder het beroepschrift en stelt verweerder in de gelegenheid de op de beslissing betrekking hebbende stukken en – behalve in spoedeisende gevallen – een verweerschrift in te dienen. De stukken en het verweerschrift worden aan de indiener van het beroepschrift gezonden.

Artikel 9.4 De leden van de behandelende kamer

1. De behandeling van de zaak vindt plaats door een uit het college samengestelde kamer. De kamer hoort partijen (of hun vertegenwoordigers) in elkaars aanwezigheid. De kamer bestaat uit drie leden die niet persoonlijk betrokken zijn bij het aanhangige beroep zodat hun onpartijdigheid geen gevaar loopt. Een zodanige persoonlijke betrokkenheid wordt steeds aangenomen bij:
   a) bloed- en aanverwantschap;
   b) het bestaan van een dienstverband;
   c) een beslissing in beroep bij ontzetting, waarbij een lid van de kamer al betrokken is geweest.
2. Bij twijfel over de persoonlijke betrokkenheid beslist de voorzitter.
3. Door een partij kan tot uiterlijk drie dagen voor de mondelinge behandeling bezwaar worden gemaakt tegen een lid van de kamer dat bij het beroep of een van de partijen zodanig persoonlijk is betrokken, dat de onpartijdigheid gevaar loopt. De gemotiveerde beslissing tot uitsluiting van een lid van een kamer wordt op een zodanig tijdstip genomen, dat de reeds geplande behandeling doorgang kan vinden.

Artikel 9.5 Zorgvuldige behandeling

De voorzitter van de kamer draagt met inachtneming van dit hoofdstuk en het door het Geschillencollege vastgestelde reglement van orde zorg voor een zorgvuldige behandeling waarin partijen gelijke kansen hebben om hun standpunten toe te lichten.

Artikel 9.6 De uitspraaktermijn

Onverminderd het elders in dit reglement bepaalde doet de kamer uitspraak binnen:

a) uiterlijk tien werkdagen na ontvangst van het beroepschrift indien het een beslissing inzake een kandidaatstellingsprocedure betreft; in het geval van tussentijdse verkiezingen doet de kamer uitspraak uiterlijk op de vijftiende dag na het Koninklijk Besluit;
b) uiterlijk drie maanden na ontvangst van het beroepschrift tegen een beslissing van de landelijke Besluitvormingscommissie tot opschorting van een congresbesluit
c) uiterlijk zes weken in de overige gevallen.

Indien een tijdige indiening van de kandidatenlijst een snellere uitspraak noodzakelijk maakt, wordt de uitspraaktermijn dienovereenkomstig ingekort.

Artikel 9.7 De uitspraak en het beroep tegen de uitspraak

1. De kamer beslist bij voltalligheid naar redelijkheid en billijkheid met inachtneming van de statuten en de van toepassing zijnde reglementen.
2. De schriftelijke uitspraak bevat een schriftelijke motivering voor de beslissing. Het dictum van de uitspraak wordt onverwijld aan partijen medegedeeld.
3. Indien een van de partijen meent dat aan de procedurele vereisten, vervat in dit hoofdstuk niet is voldaan, en daardoor benadeeld te zijn, dient binnen vierentwintig uur nadat het dictum van de uitspraak aan betrokkene is medegedeeld, “beroep” te worden ingesteld bij de voorzitter van het geschillencollege, dan wel diens plaatsvervanger indien de voorzitter deel heeft uitgemaakt van de Kamer. Deze stelt onverwijld een onpartijdig onderzoek in naar de gevolgde procedure en vervolgens beslist hij:
   a) òf tot handhaving van de beslissing van de kamer;
   b) òf tot heropening van de procedure door een nieuwe kamer.

Artikel 9.8 De mededeling van de uitspraak

1. Iedere uitspraak wordt op verzoek van partijen binnen vier weken nadat de kamer heeft beslist aan partijen medegedeeld. Het Landelijk Bestuur wordt tegelijkertijd van de uitspraak op de hoogte gesteld.
2. Indien de beslissing een interpretatie van de statuten of het huishoudelijk reglement inhoudt, wordt deze interpretatie op de website gepubliceerd.
3. Indien een ontzetting wordt vernietigd, doet het Landelijk Bestuur op verzoek van het betrokken lid mededeling van de uitspraak op de website.

Artikel 9.9 Rechtskracht
Alle uitspraken en beslissingen hebben onmiddellijke rechtskracht tussen partijen. Beslissingen die een interpretatie inhouden van de statuten, het huishoudelijk reglement of enig van toepassing zijnd reglement zijn bindend voor ieder die het aangaat, zolang het congres onderscheidenlijk de ledenvergadering die het reglement heeft vastgesteld niet anders beslist.

Artikel 9.10 Publicatie op de website
Het Geschillencollege heeft het recht de uitspraak en omschrijving van de aan haar voorgelegde beroepen met inachtneming van de privacy te publiceren op de website en daarnaar in het partijblad te verwijzen.

HOOFDSTUK 10 – OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 10.1 Publicatie van statuten en reglementen op de website
1. Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor publicatie op de website van de statuten en dit huishoudelijk reglement alsmede van
   a) de statuten van de in artikel 5.3 bedoelde rechtspersonen.
   b) het redactiestatuut van het partijblad, vast te stellen door het Landelijk Bestuur;
   c) het reglement van de bestuurdersvereniging, vast te stellen door de algemene ledenvergadering van de bestuurdersvereniging;
   d) het reglement van orde van het Geschillencollege, vast te stellen door het Geschillencollege, alsmede in uitspraken van een kamer van dat college opgenomen interpretaties van de statuten of het huishoudelijk reglement;
   e) het model-afdelingsreglement
   f) het model-regioreglement
   g) het modelreglement voor het thema-afdeling.
2. Indien het Landelijk Bestuur of enige daartoe bevoegde commissie op grond van enige bepaling over het huishoudelijk reglement een regeling of aanwijzing heeft opgesteld of ter uitvoering of uitwerking van bepalingen in dit reglement nadere regels stelt, wordt deze eveneens op de website gepubliceerd.

Artikel 10.2 Inwerkingtreding en aanpassing door Besluitvormingscommissie
1. Wijzigingen in dit reglement treden in werking veertien dagen nadat het congres deze wijzigingen heeft vastgesteld.
2. De landelijke Besluitvormingscommissie past zo nodig de in hoofdstuk 1 opgenomen definities en begrippen, de toelichtende teksten onder de hoofdstuktitels, de nummering van artikelen alsmede de in dit reglement opgenomen verwijzingen naar andere bepalingen uit de statuten of dit reglement aan de inhoud van de statuten en dit reglement aan.

Artikel 10.3 Overgangsbepaling lokaal lidmaatschap
1 Van lokale leden die in 2012 als zodanig bij hun afdeling stonden geregistreerd, eindigt het lidmaatschap per 31 december 2012.
2 In de afdelingsreglementen waarin het lokaal lidmaatschap is opgenomen, komt die bepaling te vervallen bij het inwerking treden van de wijziging van het reglement na congres 95 (voorjaar 2012).